

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

26 października

№ 105.

Rok 1926.

TREŚĆ:

USTAWA:

Poz.: 609—Karna Skarbowa z dnia 2 sierpnia 1926 r. 1159

609.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

Ustawa Karna Skarbowa

z dnia 2 sierpnia 1926 r.

CZĘŚĆ I.

O przestępstwach i karach.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Zakres stosowania ustawy.

Art. 1. Według zasad niniejszej ustawy ulegają ukaraniu przestępstwa, polegające na naruszeniu przepisów w przedmiocie:

- 1) opłat celnych i obrotu towarowego z zagranicą;
- 2) monopolu tytoniowego;
- 3) monopolu spirytusowego oraz opodatkowania kwasu octowego i drożdży prasowanych;
- 4) monopolu solnego;
- 5) monopolu zapalczanego oraz opodatkowania zapalniczek;
- 6) państwowej wyłączności loterii;
- 7) podatku (akcyzy) od piwa;
- 8) podatku od wina i miodu syconego;
- 9) podatku od cukru;

10) podatku od olejów mineralnych i przetworów z nich (t. zw. przetwory naftowe);

11) podatku od węgla;

12) podatku od kart do gry;

13) wyrobu, sprzedaży i używania sztucznych substancyj słodkich (sacharyny);

14) patentów akcyzowych;

15) obrotu towarowego z Wolnym Miastem Gdańskiem.

Art. 2. Zawarte w powszechnych ustawach karnych ogólne przepisy prawa karnego materialnego mają o tyle zastosowanie do przestępstw, karnych według niniejszej ustawy, o ile ta nie stanowi inaczej.

Art. 3. Ustawa niniejsza znajduje również zastosowanie do przestępstw, popełnionych na szkodę Skarbu Polskiego poza granicami Państwa, zarówno przez obywateli polskich, jak i cudzoziemców, jeżeli chodzi o przestępstwa, polegające na uszczupieniu dochodu skarbowego, albo na naruszeniu wydanego w stosunku do zagranicy lub Wolnego Miasta Gdańska zakazu przywozu, wywozu lub przewozu towarów, i jeżeli umowy, zawarte z innymi państwami lub Wolnym Miastem Gdańskiem, inaczej nie stanowią.

Art. 4. Przepisy niniejszej ustawy stosuje się również do osób, podlegających sądownictwu wojskowemu.

O rodzajach winy.

Art. 5. Przestępstwa ulegają karze nie tylko w wypadkach winy umyślnej, lecz także winy nieumyślnej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

Art. 6. Wszyscy uczestnicy przestępstw, a w tej liczbie podżegacze i pomocnicy, ulegają karze według przepisów, stosujących się do przestępstw, popełnionych przez sprawcę.

Art. 7. Kto bez uprzedniego porozumienia się z uczestnikiem przestępstwa świadomie udziela mu pomocy, by go uchronić od kary, albo przedmiot, pochodzący z przestępstwa, świadomie nabywa, pozbywa, przechowuje, transportuje, albo w jakikolwiek sposób świadomie ciągnie zysk z przestępstwa ulega karze według przepisu, stosującego się do uczestników przestępstwa, z tem jednak zastrzeżeniem, że karę wymierza się tylko w stosunku do tej części przedmiotu, której czyn ten dotyczy.

Art. 8. Usiłowanie ulega karze, o ile szczególny przepis karno-skarbowy inaczej nie postanawia, jednak tylko wówczas, jeśli przestępstwo, popełnione z winy umyślnej, polega na uszczupleniu dochodu skarbowego, albo na naruszeniu wydanego w stosunku do zagranicy lub Wolnego Miasta Gdańska zakazu przywozu, wywozu lub przewozu towaru. Karę wymierza się według przepisu, stosującego się do dokonanego przestępstwa.

Art. 9. Przestępca nie ulega karze, jeśli w wypadku przestępstwa, polegającego wyłącznie na uszczupleniu dochodu skarbowego, nie będąc skądinąd bezpośrednio zagrożony wykryciem, doniesie o niem władzy skarbowej, powołanej do ścigania przestępstwa, zanim ona o niem się dowie, i złoży całą uszczuploną należność w terminie, oznaczonym przez władzę, oraz wymieni wszystkich współników (art. 6 i 7), jeśli przestępstwo popełniło dwie lub więcej osób.

O karach w ogólności.

Art. 10. Rodzaje kar za przestępstwa, podlegające niniejszej ustawie, są następujące:

- 1) kara majątkowa:
  - a) kara pieniężna,
  - b) kara konfiskaty (przepadku) przedmiotu przestępstwa,
- 2) kara pozbawienia wolności.

Art. 11. Orzeczenie kary nie uwalnia skazanego od obowiązku złożenia uszczuplonej należności w trybie postępowania administracyjno-skarbowego.

Art. 12. W postępowaniu karnem nie orzeka się utraty udzielonego przez władzę skarbową upoważnienia przemysłowego lub handlowego, lecz odebranie tegoż następuje w zwykłej drodze administracyjnej stosownie do obowiązujących przepisów.

Jeżeliby jednak odebranie takiego upoważnienia miało być następstwem dopuszczenia się przestępstwa, karanego w myśl niniejszej ustawy, wówczas orzec je można dopiero po prawomocnem skazaniu.

O karze pieniężnej w szczególności.

Art. 13. Kar pieniężnych, ustanowionych w wielokrotności podatku lub opłaty wartości przedmiotu, ceny monopolowej przedmiotu i t. d. nie można wy-

mierzać poniżej dziesięciu złotych, choćby ustanowiona wielokrotność kwoty tej nie osiągała.

Jeśli podstawę wielokrotności da się oznaczyć tylko w przybliżeniu, oblicza się karę pieniężną według tak ustalonej podstawy przy zastosowaniu postanowień ustępu pierwszego niniejszego artykułu.

Jeśli jednak podstawy wielokrotności nawet w przybliżeniu nie da się oznaczyć, wówczas wymierza się karę w kwocie stosownej do zbadanych okoliczności, jednak nie niżej dwudziestu złotych i nie wyżej dwóch tysięcy złotych.

Art. 14. Jeśli podstawą oznaczenia kary pieniężnej jest podatek lub inna opłata państwowa, a łącznie z tym podatkiem (opłatą) pobierany jest dodatek na rzecz związków komunalnych, wówczas za podstawę oznaczenia kary przyjmuje się podatek (opłatę) wraz z dodatkiem.

Art. 15. Jeśli podstawą oznaczenia kary pieniężnej jest wartość przedmiotu przestępstwa, to wartość tę przyjmuje się przy przedmiotach monopolowych według cen monopolowych, zaś jako wartość innych przedmiotów przyjmuje się według uznania władzy albo cenę, wykazaną wierogodnymi dokumentami handlowymi z miejsca pochodzenia przedmiotu przestępstwa, albo w braku takich dokumentów cenę według oszacowania, dokonanego na podstawie cen na najbliższym rynku handlowym, albo wreszcie cenę sprzedaży przedmiotu, o ile sprzedaż nastąpiła przed orzeczeniem kary.

W wypadkach oszacowania miarodajna będzie cena w czasie popełnienia przestępstwa przy uwzględnieniu ówczesnego stanu przedmiotu.

Art. 16. Kary pieniężne wpływają na rzecz Skarbu Państwa.

O karze konfiskaty przedmiotu przestępstwa.

Art. 17. Przez karę konfiskaty przedmiotu przestępstwa rozumie się konfiskatę nie tylko samego przedmiotu, ale również jego koniecznego opakowania oraz tego wszystkiego, co z nim zmieszano lub też w ten sposób połączono, że bez uszczerbku dla przedmiotu przestępstwa odłączyć się nie da.

Art. 18. W wypadkach fabrykacji przedmiotów, podlegających opłacie lub stanowiących przedmiot monopolu państwowego w przedsiębiorstwach tajnie prowadzonych, orzeka się, obok konfiskaty przedmiotów przestępstwa, również konfiskatę maszyn, narzędzi i materiałów, służących do popełnienia przestępstwa.

Art. 19. Jeśli przedmiotu przestępstwa nie zdolano ująć, albo jego konfiskaty ze względu na słuszne roszczenia osób trzecich orzec nie można, wówczas zamiast konfiskaty orzeka się obok kary pieniężnej, przewidzianej za dane przestępstwo, dodatkową karę pieniężną w stosunku do ilości i wartości przedmiotu, określonej dokładnie lub w przybliżeniu, ewentualnie na zasadach art. 13 ust. 3.

O zamianie kary pieniężnej na areszt.

Art. 20. Karę pieniężną zamienia się w wypadkach określonych w art. 21 na areszt zastępczy, li-

cząc po dwadzieścia złotych za jeden dzień. Władza orzekająca może według słusznego swego uznania przy uwzględnieniu wszystkich towarzyszących okoliczności ustanowioną wyżej normę zamiany odpowiednio zmienić celem skrócenia aresztu, gdyby dłuższe trwanie aresztu mogło zachwiać egzystencję gospodarczą skazanego, albo też gdyby zachodziły inne okoliczności, zasługujące na szczególne uwzględnienie. Kara aresztu zastępczego nie może przekroczyć dwóch lat i nie może być niższa, niż dwadzieścia cztery godziny.

Art. 21. Karę aresztu zastępczego wykonywa się w następujących wypadkach:

1) jeśli ściągnięcie kary pieniężnej z majątku i dochodów skazanego i odpowiedzialnego okazało się niemożliwym;

2) jeśli przeprowadzenie ściągnięcia wymagałoby nieproporcjonalnie długiego czasu w stosunku do orzeczonej kary, a zwłaszcza gdyby ściągnięcie nieznacznej kary pieniężnej dało się skutecznie jedynie drogą przymusowej sprzedaży nieruchomości;

3) jeśli ściągnięcie kary pieniężnej pozbawiłoby skazanego, względnie jego rodzinę, środków utrzymania.

O wymiarze kar w razie zbiegu przestępstw.

Art. 22. W razie zbiegu przestępstw, ulegających ukaraniu według niniejszej ustawy, wymierza się karę pieniężną i konfiskatę przedmiotu za każde przestępstwo osobno, niezależnie od kary pieniężnej i konfiskaty, wymierzonej za inne pozostające w zbiegu przestępstwa. To samo ma zastosowanie do przestępstw, ulegających ukaraniu według niniejszej ustawy, także w razie ich zbiegu z przestępstwami, ulegającymi ukaraniu według powszechnej lub innej ustawy karnej. Wymiar kary pieniężnej (grzywny) za przestępstwa, ulegające ukaraniu według niniejszej ustawy, nie ma wpływu na wymiar kary za pozostające w zbiegu przestępstwa, ulegające ukaraniu według powszechnej lub innej ustawy karnej.

Postanowienia poprzedniego ustępu co do kary pieniężnej mają zastosowanie również w wypadku, gdy jednym działaniem popełniono dwa lub więcej przestępstw (zbieg jednoczynowy).

O wymiarze kar w razie okoliczności obciążających.

Art. 23. Karę, ustanowioną w wielokrotności stałej, można w wypadkach powtarzania tego samego przestępstwa lub też innych obciążających okoliczności wymierzać w podwyższonych wielokrotnościach, jednakże nie powyżej podwójnej stałej wielokrotności.

Natomiast przy karach, ustanowionych w wielokrotnościach skalowych, dopuszczalne jest stopniowanie kary w granicach ustanowionej skali.

Art. 24. Kto po dwukrotnym odcierpieniu kary za przestępstwo, podlegające niniejszej ustawie, dopuszcza się przestępstwa takiego w ciągu pięciu lat, licząc od pierwszego ukarania, ulega, jeśli popełnił je z winy umyślnej, obok kar, przewidzianych za

odnośne przestępstwo, nadto karze aresztu od tygodnia do sześciu miesięcy, o ile przepis szczególnie nie ustanawia za powrót do przestępstwa surowszej kary; przez odcierpienie kary rozumie się w tym wypadku również zapłacenie kary pieniężnej w drodze dobrowolnego poddania się karze (art. 176 i nast.).

Art. 25. Jeśli przestępstwa dopuszczono się w sposób zawodowy, przestępca, choćby za poprzednie dwa przestępstwa kary jeszcze nie odcierpiął, lub choćby wszystkie trzy przestępstwa były przedmiotem łącznego rozstrzygnięcia, ulega obok kar, przewidzianych za to przestępstwo, nadto karze aresztu od tygodnia do roku.

Art. 26. Postanowienia obu poprzednich artykułów mają zastosowanie jedynie do powtarzania przestępstw, polegających na uszczupleniu dochodu skarbowego, albo na naruszeniu wydanego w stosunku do zagranicy lub Wolnego Miasta Gdańska zakazu przywozu, wywozu lub przewozu; nie mają natomiast zastosowania do innych przestępstw, a w szczególności porządkowych.

Za porządkowe uważa się przestępstwa, zagrożone karą pieniężną porządkową.

Art. 27. Jeśli trzy lub więcej osób, działających w porozumieniu, łączy się z sobą w celu równoczesnego popełnienia jednego i tego samego przestępstwa, czy też więcej przestępstw, można, zaś w wypadku naruszenia przepisów, wymienionych w art. 1 pod L. L. 1 i 15 należy, wymierzyć obok kar, przewidzianych za odnośne przestępstwa, nadto karę aresztu od tygodnia do sześciu miesięcy, a w wypadku naruszenia przepisów, wymienionych w art. 1 pod L. L. 1 i 15 — aż do jednego roku. Przepis ten nie ma zastosowania w tych wypadkach, w których powszechne ustawy karne przewidują za czyn tego rodzaju surowsze kary.

Art. 28. Kto przy popełnieniu przestępstwa zaopatrzonej był w broń lub inne narzędzie celem zagrożenia osobistemu bezpieczeństwu organów władzy, powołanych do przeciwdziałania przestępstwu, ulega obok kar, przewidzianych za to przestępstwo, nadto karze aresztu do sześciu miesięcy. W wypadku naruszenia przepisów, wymienionych w art. 1 pod L. L. 1 i 15, może być ta kara podwyższona do jednego roku.

Art. 29. Jeśli sprawca miał zapewnioną ze strony trzeciej korzyść z przestępstwa nawet na wypadek nieudania się tegoż, lub też zapewnione miał pokrycie strat, szkód i kosztów, z popełnienia wynikłych, ulega obok kar, przewidzianych za te przestępstwa, nadto karze aresztu od dwóch do sześciu tygodni.

Osoba zaś, która względem sprawcy zobowiązanie takie zaciągnęła, ulega, obok kar za udział w przestępstwie, także karze aresztu od dwóch do sześciu miesięcy.

Jeśli wynikiem z przestępstwa straty i szkody ponieść miała spółka, zawiązana przez dwie lub więcej osób do stałego popełniania pewnego rodzaju przestępstw, ulega każdy ze współników, obok kar za udział w przestępstwie, nadto karze więzienia do trzech lat, o ile inne przepisy nie przewidują za to surowszej kary.

O zbiegu kar.

Art. 30. W przypadku zbiegu kar pozbawienia wolności (także kar z art. 24—29) stosuje się przepisy powszechnego prawa karnego w przedmiocie łączenia kar na wypadek zbiegu przestępstw.

O nadzwyczajnym łagodzeniu kary.

Art. 31. Jeżeli zachodzą wyjątkowo ważne okoliczności łagodzące, można karę pieniężną i karę pozbawienia wolności wymierzyć poniżej najniższego wymiaru, przewidzianego w ustawie.

Z tych samych powodów można również karę konfiskaty zastosować tylko do części przedmiotu przestępstwa lub wcale kary tej nie wymierzać; przepis ten nie znajduje jednak zastosowania wtedy, jeśli chodzi o przedmiot, którego zwrot byłby naruszeniem zakazów ustawowych.

Art. 32. Przepisy prawa karnego powszechnego w przedmiocie, unormowanym w poprzednim artykule, oraz w przedmiocie zawieszenia kary nie mają zastosowania do przestępstw, karanych według niniejszej ustawy.

O odpowiedzialności osób trzecich.

Art. 33. Na osobę, w której zastępstwie skazany kierował przedsiębiorstwem przemysłowym lub handlowym, albo załatwiał inne jej interesy, nałożyć można odpowiedzialność za wymierzone skazanemu kary pieniężne i koszty postępowania karnego.

Nałożenie takiej odpowiedzialności ma ten skutek, że z majątku odpowiedzialnego ściągnąć można karę pieniężną i koszty postępowania o tyle, o ile ich nie ściągnięto w całości lub przynajmniej w części od skazanego stosownie do art. 21.

Art. 34. Określoną w art. 33 odpowiedzialność nakłada się, jeśli istnieją łącznie następujące trzy warunki:

- 1) że przestępstwo popełniono w związku z wykonywaniem czynności, określonych w art. 33;
- 2) że przestępstwo polega na uszczupleniu dochodu skarbowego albo na naruszeniu zakazu przywozu, wywozu i przewozu towaru, wydanego w stosunku do zagranicy lub Wolnego Miasta Gdańska;
- 3) że osoba, w której zastępstwie skazany załatwiał interesy, osiągnęła choćby bezwiednie korzyść z przestępstwa, albo też w wypadku usiłowania przestępstwa korzyść tę byłaby osiągnęła, gdyby przestępstwo zostało dokonane.

Art. 35. Przy zaistnieniu warunków, określonych w poprzednim artykule pod 2) i 3), nałożyć też można odpowiedzialność na głowę rodziny z powodu przestępstw, popełnionych przez żyjącego we wspólności małżeńskiej małżonka lub innych członków rodziny w związku z wykonywaniem interesów, przez głowę rodziny wyraźnie zleconych, lub zwykle w jej zastępstwie wykonywanych.

Art. 36. Jeżeli zachodzą warunki, w art. 33 i 34 wyszczególnione, można nałożyć odpowiedzial-

ność tak na osobę prawniczą, jak również na kilka osób za jedno i to samo przestępstwo, a to na każdą z tych osób w takim zakresie, w jakim istnieją warunki, uzasadniające odpowiedzialność; można również orzec odpowiedzialność solidarną, jeśli nie da się ściśle ustalić udziału poszczególnych odpowiedzialnych w korzyści, osiągniętej z przestępstwa, lub ustalenie takie wymagałoby niestosunkowo znacznej straty czasu lub niestosunkowo znacznych kosztów.

W razie skazania więcej osób za jedno i to samo przestępstwo, nie można na żadną z tych osób poza wymierzoną jej karą nałożyć odpowiedzialności za kary pieniężne i koszty postępowania, nałożone za to samo przestępstwo innym skazanym.

Oskarżonego (obwinionego) uniewinnionego można uznać za odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej.

Art. 37. Z powodów, zasługujących na uwzględnienie, może władza orzekająca zaniechać w całości lub w części nałożenia odpowiedzialności, a natomiast orzec wykonanie na skazanym, w miarę nieściągniętej kary pieniężnej, kary aresztu zastępczego. Należy w szczególności uwzględnić w miarę możliwości rozmiar korzyści, płynącej z przestępstwa, oraz stosunki majątkowe odpowiedzialnego.

Art. 38. W wypadku śmierci skazanego lub odpowiedzialnego przed uprawomocnieniem się wyroku, względnie orzeczenia karnego, odpowiedzialność gaśnie.

Art. 39. Nie ulegają odpowiedzialności w charakterze osób trzecich osoby nieletnie lub zostające pod kuratelą.

O przedawnieniu.

Art. 40. Przedawnienie ścigania następuje, jeśli od dnia popełnienia przestępstwa upłynął okres:

- 1) trzechletni przy przestępstwach, polegających na uszczupleniu dochodu Skarbu Państwa, lub naruszeniu zakazu przywozu, wywozu lub przewozu;
- 2) jednoroczny przy innych przestępstwach, jeśli w tym czasie ani władza sądowa, ani skarbowa nie wdrożyły postępowania karnego.

Art. 41. Mimo wdrożonego już postępowania nie można w żadnej instancji wydać ani wyroku skazującego, ani skazującego orzeczenia karnego, jeśli od dnia popełnienia przestępstwa upłynęły podwójne czasokresy, określone w poprzednim artykule dla przedawnienia ścigania.

Art. 42. Również mimo wydanego wyroku lub orzeczenia kara nie może być wykonana, jeśli przed upływem podwójnych czasokresów, określonych w art. 40, licząc od dnia wydania wyroku lub orzeczenia, nie rozpoczęto wykonania kary.

W tym wypadku gaśnie też odpowiedzialność w charakterze osoby trzeciej, chyba że kary nie wykonano z powodu nieobecności skazanego w kraju.

Art. 43. Poza postanowieniami art. 40—42 przedawnienie ani nie zależy od żadnych innych warunków, ani nie ulega zawieszeniu (wstrzymaniu) lub przerwie z innych powodów.

O umorzeniu kar w razie śmierci przestępcy.

Art. 44. Śmierć przestępcy umarza wszelkie kary, jednak kara pieniężna obciąża spadek po nim w razie śmierci skazanego po uprawomocnieniu się wyroku.

Konfiskata przedmiotu przestępstwa nastąpi mimo śmierci przestępcy.

ROZDZIAŁ II.

Postanowienia szczególne.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie opłat celnych i obrotu towarowego z zagranicą (art. 1 L. 1).

Art. 45. Winni uszczuplenia należności celnych od przedmiotów, co do których niema zakazu przywozu, wywozu lub przewozu, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnych uszczuplonych, względnie narażonych na uszczuplenie, należności celnych oraz karze konfiskaty przedmiotu przestępstwa.

Za podstawę wymiaru kary pieniężnej przyjmuje się należności celne przywozowe, wywozowe lub przewozowe, zależnie od tego, czy chodzi w danym wypadku o przywóz, wywóz, czy też przewóz towaru.

Art. 46. Winni uszczuplenia należności celnych od przedmiotów, co do których obowiązuje zakaz przywozu, wywozu lub przewozu, ulegają karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej uszczuplonych, względnie narażonych na uszczuplenie, należności celnych oraz karze konfiskaty przedmiotu przestępstwa. Przepis ustępu 2 art. 45 znajduje tu analogiczne zastosowanie.

Art. 47. Osoby, które przez uchylenie się od kontroli skarbowej stały się winne naruszenia zakazu przywozu, wywozu lub przewozu takich przedmiotów, co do których ani w taryfie celnej, ani też w żadnym innym przepisie niema ustanowionego cła (przywozowego, wywozowego, przewozowego), ulegają karze pieniężnej w wysokości dwukrotnej wartości przedmiotu przestępstwa oraz karze konfiskaty tego przedmiotu.

Art. 48. Zakaz przywozu, wywozu lub przewozu (art. 45, 46, 47) uważa się za obowiązujący również wtedy, gdy do przywozu, wywozu lub przewozu potrzebne jest zezwolenie władzy, którego w danym wypadku nie uzyskano.

Art. 49. Jeśli niezgodne z rzeczywistością zadeklarowanie przedmiotu w urzędzie celnym wprowadzi spowodowało lub spowodować mogło nieprawidłowy pod względem jakościowym lub ilościowym wynik odprawy celnej, nastąpiło jednak z winy nieumyślnej, karę pieniężną orzeka się w wysokości połowy wymiaru, ustanowionego w art. 45, względnie 46, lub 47. Konfiskaty przedmiotu wcale się nie orzeka, bez ujmy wszakże dla ograniczeń wolnego obrotu.

Art. 50. Jeśli deklaracja jest tylko w części nieprawdziwa, orzeka się karę czy to pieniężną, czy

też konfiskaty w stosunku do tej części przedmiotu, którą nieprawdziwie zadeklarowano.

Art. 51. Poza wypadkami, określonymi w art. 45, 46, 47 i 49, winni naruszenia przepisów w przedmiocie opłat celnych i obrotu towarowego z zagranicą ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do czterystu złotych.

Art. 52. Należność celną, mającą stanowić podstawę wymiaru kary pieniężnej, oblicza się według tych samych zasad, jakie stosuje się przy oceniu przedmiotu, jednak bez doliczenia opłat dodatkowych, jako to: manipulacyjnych, składowych, statystycznych i t. d.

Art. 53. Przy przedmiotach, stanowiących przedmiot monopolu państwowego (art. 1 L. 2—5 i 13) lub też podlegających podatkowi (art. 1 L. L. 7—12), przyjmuje się za podstawę obliczenia kary pieniężnej prócz opłat celnych ponadto należne podatki, względnie opłaty, przy zastosowaniu art. 14.

Art. 54. Winni naruszenia przepisów o statystyce celnej ulegają w każdym wypadku, a więc również w razie uchylenia się od uiszczenia opłaty statystycznej, karze pieniężnej według art. 51.

Art. 55. Winni naruszenia postanowień, zawartych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. o wyrobieniu, sprzedaży i używaniu sztucznych substancji słodkich (sacharyny) (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 1056), ulegają prócz kar pieniężnych, powyżej przewidzianych, również karom pozbawienia wolności, przewidzianym w art. 128.

Art. 56. Postanowienia poprzednich artykułów nie uchybiają w niczem postanowieniom rozporządzenia Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. w przedmiocie ochrony granic Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 426), ani co do skutków kar za przemytnictwo (wydalenie z okręgu granicznego), ani też co do właściwości władz, powołanych do orzekania tych skutków.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie monopolu tytoniowego (art. 1 L. 2; ustawa z dnia 1 czerwca 1922 r. Dz. U. R. P. Nr. 47 poz. 409).

a) Niedozwolona uprawa tytoniu.

Art. 57. Winni niedozwolonej uprawy tytoniu, jeżeli liście tytoniowe nie osiągnęły jeszcze przydatnego do użytku stopnia dojrzałości, ulegają karze pieniężnej w wysokości dwudziestu złotych za każdy metr kwadratowy uprawionej bez upoważnienia przestrzeni gruntu, przyczem ułamki metra liczy się za cały metr. Obojętne jest przytem, czy grunt obsiano nasieniem tytoniowym, czy też posadzone na gruncie sadzonki rośliny tytoniowej. W obu wypadkach dokona władza, niezależnie od orzeczenia kary pieniężnej, zniszczenia całej plantacji w sposób, jaki uzna za stosowny.

Jeżeli tytoń posiano, względnie posadzono, pomiędzy innymi roślinami, w takim razie za podstawę obliczenia kary przyjmuje się w przybliżeniu taką przestrzeń gruntu, jakiej musiano użyć do zasiania lub zasadzenia tej samej ilości samego tylko tytoniu.

Tym samym karom ulega również pielęgnowanie rośliny tytoniowej, która wyrosła, choć jej nie posiano, ani też nie posadzono.

• Nie ulega ukaraniu ten, kto zniszczył plantację, zanim władza o niej się dowiedziała.

Art. 58. Jeśli winny niedozwolonej uprawy tytoniu (art. 57 ust. 1) posiadał warunki do uzyskania pozwolenia na uprawę, o pozwolenie się jednak nie postarał, może właściwa władza pozwolenia tego dodatkowo udzielić, a wówczas ulega plantator karze nie wyższej, niż połowa ustanowionej w rzeczonym artykule kary i po jej złożeniu stosuje się do niego te same przepisy, jakie obowiązują co do plantatorów upoważnionych.

Gdyby dodatkowego pozwolenia udzielono tylko co do części obsianej lub obsadzonej tytoniem przestrzeni, wówczas wymierza się karę wedle ustępu pierwszego tylko co do przestrzeni, pozwoleniem objętej, a co do reszty przestrzeni wymierza się karę wedle art. 57.

Art. 59. Jeśli niedozwoloną uprawę doprowadzono do takiego stanu, że liście tytoniowe osiągnęły już przydatny do użytku stopień dojrzałości, albo zbioru już dokonano, wówczas winni ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej należyłości monopolowej, przypadającej od wagi wysuszonych liści tytoniowych, oraz karze konfiskaty roślin tytoniowych. Rośliny te odważa się wraz z łodygami i korzeniami i przyjmuje się z tej wagi jedną szóstą część, jako wagę wysuszonych liści, stanowiącą podstawę do wymiaru kary.

Art. 60. Uprawę tytoniu przez upoważnionego plantatora na innym gruncie, niż wymienione w dokumencie koncesyjnym, uważa się za niedozwoloną.

Art. 61. Karom wedle art. 59 ulega upoważniony plantator tytoniu również wtedy, jeśli wyprodukowany przez się surowiec tytoniowy zatrzymuje u siebie po oznaczonym terminie dostawy (art. 6 lit. c ustawy o monopolu tytoniowym) a to bez względu na to, czy zatrzymano tytoń dla własnego użytku, czy celem odstąpienia osobom trzecim; jako podstawę wymiaru kary przyjmuje się tę ilość tytoniu, jaką zatrzymano.

Art. 62. Za wszelkie inne naruszenia przepisów, dotyczących czy to uprawy, czy przechowania lub odstąpienia surowca tytoniowego do wyznaczonych miejsc dostawy, ulega upoważniony plantator karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do trzydziestu złotych.

b) Naruszenie przepisów o obrocie towarowym z zagranicą i Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem i przewozem tytoniu.

Art. 63. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem czy to surowca, czy wyrobów tytoniowych, ulegają karom, ustanowionym za te naruszenia co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132—134).

Art. 64. Nabywca i osoba, w której posiadaniu ujęto surowiec tytoniowy lub wyroby tytoniowe niewątpliwie zagranicznego pochodzenia, ulega karze stosownie do przepisu art. 45 i nast., jeśli strona nie może wykazać, że nabyła je z zachowaniem warunków, określonych w art. 5 lit. b) ustawy o monopolu tytoniowym.

Tej samej karze ulega zbywający, nabywca i osoba, w której posiadaniu surowiec lub wyroby tytoniowe ujęto, jeśli strona nie może wykazać, że zbycie i nabycie nastąpiło z zachowaniem postanowień, określonych w art. 5 lit. f) ustawy o monopolu tytoniowym.

c) Niedozwolone wytwarzanie lub przetwarzanie wyrobów tytoniowych.

Art. 65. Winni niedozwolonego wytwarzania wyrobów tytoniowych z surowca lub niedozwolonego dalszego przetwarzania gotowych już wyrobów tytoniowych (art. 5 lit. d oraz art. 12 ust. 2 ustawy o monopolu tytoniowym) ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej należyłości monopolowej, przypadającej od gotowych już wyrobów, albo też od przygotowanego w tym celu materiału, oraz karze konfiskaty.

Wytwarzanie papierosów z tytoniu, nabytego w sposób zgodny z ustawą, ulega rzeczonym karom, jeśli papierosy te sprzedano, albo je na sprzedaż wytworzono, albo wytworzono je za wynagrodzeniem, na zamówienie i na rachunek innych osób z tytoniu, dostarczonego na ten cel przez te osoby.

Sprzedaż papierosów, pochodzących z określonej w ustępie drugim prywatnej fabrykacji, ulega rzeczonym karom bez względu na to, czy sam sprzedający papierosy te wytworzył, czy inna osoba.

d) Naruszenie przepisów o sprzedaży wyrobów tytoniowych rządowej fabrykacji.

Art. 66. Osoby, winne sprzedaży wyrobów tytoniowych fabrykacji rządowej, jeśli nie posiadają na sprzedaż pozwolenia władzy skarbowej, ulegają karze pieniężnej w wysokości od połowy do dwukrotnej ceny taryfowej sprzedanych wyrobów oraz karze konfiskaty ujętych wyrobów.

Według tych samych zasad ulega karze również nabywca wyrobów tytoniowych, o ile wiedział, że sprzedający nie ma pozwolenia na sprzedaż.

Pod przepisy te nie podpadają wypadki, gdy sprzedaż prowadzona jest na zasadzie pozwolenia, jednak nie na rachunek osoby, której pozwolenia udzielono. W wypadkach takich wymierza się karę według art. 74.

Art. 67. Upoważniony sprzedawca wyrobów tytoniowych, który sprzedaje je po cenie wyższej, niż taryfowa, ulega karze pieniężnej w wysokości od pięćdziesięciu do stokrotnej pobranej, względnie żądanej, nadwyżki.

Art. 68. Upoważniony sprzedawca wyrobów tytoniowych, który albo zmniejsza zawartą w opakowaniu ilość sztuk (papierosów, cygar) lub wagę (tytoniu), albo zmienia jakość wyrobów w opakowaniu (lepszą na gorszą), ulega karze pieniężnej od dwu do

pięciokrotnej ceny taryfowej należytej zawartości opakowania, a nadto karze konfiskaty całej zawartości opakowania, będącej przedmiotem przestępstwa.

Art. 69. Wszelkie inne naruszenia przepisów o koncesjonowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych podlegają wyłącznie karom umownym i przepisy niniejszej ustawy do naruszeń tych nie mają zastosowania.

e) Niezgłoszenie zapasów w razie podwyższenia ceny wyrobów tytoniowych.

Art. 70. Winni niezgłoszenia zapasów, od których należała się dopłata różnicy cen pomiędzy dotychczasową a podwyższoną ceną wyrobów tytoniowych, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej przypadającej od niezgłoszonych wyrobów dopłaty różnicy tych cen, oraz karze konfiskaty zafałszowanych wyrobów.

f) Inne naruszenia ustawy o monopolu tytoniowym.

Art. 71. Winni wyprowadzenia z fabryki (rządowej) surowca tytoniowego lub wyrobów tytoniowych w sposób, powodujący dla Skarbu Państwa utratę należnego zysku monopolowego, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej należności monopolowej, przypadającej od tego surowca, względnie wyrobów, oraz karze konfiskaty tych wyrobów.

Art. 72. Winni gromadzenia zapasów wyrobów tytoniowych ponad normę, ustanowioną przez Ministra Skarbu (art. 5 lit. h ustawy o monopolu tytoniowym), ulegają karze konfiskaty części zapasu, która tę normę przekracza.

Art. 73. Winni wytwarzania, zbycia lub nabycia surogatów tytoniowych bez uzyskania przepisanego pozwolenia ulegają karze pieniężnej w wysokości do jednokrotnej wartości tych surogatów oraz karze konfiskaty.

Art. 74. Winni naruszenia innych przepisów o monopolu tytoniowym oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń, ulegają, z wyjątkiem wypadków, określonych w art. 69, karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do trzystu złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie monopolu spirytusowego (art. 1 L. 3; ustawa z dn. 31 lipca 1924 r. Dz. U. R. P. z r. 1925 Nr. 102, poz. 720).

a) Potajemny wyrób spirytusu (tajne gorzelnictwo).

Art. 75. Wyrób spirytusu uważa się za potajemny, jeśli prowadzony jest bez zezwolenia właściwej władzy.

Art. 76. Winni potajemnego wyrobu spirytusu (art. 75) ulegają karze pieniężnej od tysiąca do dziesięciu tysięcy złotych oraz karze konfiskaty spirytusu, a nadto karze aresztu od miesiąca do sześciu miesięcy.

W wypadkach zarobkowego popełnienia tego przestępstwa winni ulegają obok kary konfiskaty spirytusu karze pieniężnej w wysokości od dziesięciu tysięcy do pięciuset tysięcy złotych oraz karze więzienia od sześciu miesięcy do dwóch lat.

b) Zatajenie ilości wyrobionego lub odczyszczanego spirytusu.

Art. 77. Zatajenie ilości wyrobionego, względnie odczyszczanego spirytusu zachodzi w następujących wypadkach:

1) jeśli w gorzelnii lub zakładzie rektyfikacyjnym, w którym ustawiony jest kontrolny przyrząd mierniczy, bądź spowodowano w jakikolwiek sposób jego wadliwe działanie, bądź też z wadliwego działania tego przyrządu świadomie korzystano,

2) jeśli w gorzelnii lub w zakładzie rektyfikacyjnym odprowadzono na bok płyny lub pary alkoholowe w zamiarze uchylecia wyprodukowanego, względnie odczyszczanego, spirytusu od zaliczenia na przychód produkcji,

3) jeśli w wykonaniu obowiązku zapisywania do książki kontroli zamiast ilości spirytusu, rzeczywiście otrzymanej z aparatu odpędowego, zapisano ilość mniejszą.

Art. 78. Winni zatajenia ilości wyrobionego, względnie odczyszczanego, spirytusu ulegają w wypadkach, określonych w art. 77 karze pieniężnej od tysiąca do stu tysięcy złotych oraz karze konfiskaty spirytusu, a w wypadkach, określonych pod L. 1 i 2 art. 77, nadto karze aresztu do sześciu miesięcy.

c) Potajemne wydawanie i wyprowadzenie spirytusu z gorzelnii, z zakładu rektyfikacyjnego lub wolnego składu.

Art. 79. Wydawanie i wyprowadzenie spirytusu z gorzelnii, z zakładu rektyfikacyjnego lub z wolnego składu uważa się za potajemne, jeśli nastąpiło bez zawiadomienia kontroli skarbowej i bez dopełnienia przepisanych warunków, a nie zachodzi przyczynem żaden z wypadków, określonych w art. 77.

Art. 80. Winni potajemnego wydania lub wyprowadzenia spirytusu (art. 79) ulegają karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej przypadającej od tego spirytusu opłaty skarbowej, co najmniej jednak w kwocie stu złotych, oraz karze konfiskaty spirytusu.

Za opłatę skarbową uważa się w tym wypadku opłatę, ustanowioną na zasadzie art. 21 L. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o monopolu spirytusowym.

d) Usunięcie nieopodatkowanego spirytusu w czasie transportu.

Art. 81. Winni usunięcia w czasie transportu nieopodatkowanego spirytusu, przekazanego urzędowo, czy to do zakładu rektyfikacyjnego, czy to do wolnego składu, rozlewni, zakładu denaturacyjnego lub innego, pobierającego spirytus po cenach ulgowych, lub wreszcie zagranicę, ulegają karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej przypadającej od usuniętego spirytusu opłaty skarbowej oraz karze kon-

fiskaty spirytusu. Przepis art. 80 ust. 2 znajduje tu odpowiednie zastosowanie.

- e) **Naruszenie przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem spirytusu.**

Art. 82. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem spirytusu albo jego przetworów ulegają karom ustanowionym za te naruszenia co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132--134), przyczem w wypadkach art. 53 za podstawę wymiaru kary przyjmuje się oprócz opłaty celnej opłatę skarbową, ustanowioną na zasadzie art. 30 ustawy o monopolu spirytusowym.

- f) **Niedozwolone użycie spirytusu.**

Art. 83. Winni użycia spirytusu w sposób, uzasadniający pobranie przez Skarb Państwa wyższej ceny monopolowej, niż ta, jaką faktycznie przy nabyciu zapłacono (art. 22 ustęp przedostatni i art. 25 ustawy o monopolu spirytusowym), ulegają karze pieniężnej w wysokości pięćdziesięciu do stokrotnej różnicy w cenie całej użytej w ten sposób ilości, a nadto karze konfiskaty spirytusu.

Art. 84. Winni usunięcia środka skażającego ze spirytusu skażonego ulegają oprócz kary, przewidzianej w art. 83, ponadto karze aresztu od tygodnia do sześciu miesięcy.

Art. 85. Winni uzyskania lub żądania od Skarbu Państwa nienależnego zwrotu opłaty skarbowej za wywiezione rzekomo zagranicę wódki gatunkowe (art. 32 ustawy o monopolu spirytusowym) ulegają karze w wysokości dziesięciurotniej otrzymanej lub żądanej kwoty oraz karze konfiskaty wódek.

- g) **Inne uszczuplenia dochodu, zastrzeżonego Skarbowi Państwa ustawą o monopolu spirytusowym.**

Art. 86. Winni innych, niż określone w art. 75 do 85 uszczupień dochodu, zastrzeżonego Skarbowi Państwa ustawą o monopolu spirytusowym, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej uszczupionej lub narażonej na uszczuplenie opłaty skarbowej od spirytusu, względnie opłaty od drożdży prasowanych lub kwasu octowego, oraz karze konfiskaty spirytusu, drożdży, względnie kwasu octowego.

- h) **Niedoniesienie o nieprawidłowym działaniu kontrolnego aparatu mierniczego.**

Art. 87. Winni zaniedbania obowiązku doniesienia o nieprawidłowym działaniu ustawionego w gorzelni lub w zakładzie rektyfikacyjnym kontrolnego aparatu mierniczego ulegają karze pieniężnej porządkowej w wysokości od pięciuset do trzech tysięcy złotych.

Przepis ten nie ma zastosowania w wypadkach, gdy zachodzą znamiona przestępstwa z art. 77 L. 1 i art. 78.

- i) **Naruszenie urzędowego zamknięcia.**

Art. 88. Karze ulega nie tylko naruszenie urzędowego zamknięcia, ale również niedopełnienie obowiązku doniesienia o takim naruszeniu, powstałym czy to z winy innej osoby, czy to wskutek wydarzenia przypadkowego.

Winni naruszenia urzędowego zamknięcia ulegają karze pieniężnej porządkowej w wysokości od dziesięciu do dwustu złotych, zaś winni niedoniesienia o takim naruszeniu — karze porządkowej od pięciu do stu złotych.

Kar tych nie orzeka się w wypadkach, gdy zachodzą znamiona przestępstwa uszczuplenia dochodu, zastrzeżonego Skarbowi Państwa ustawą o monopolu spirytusowym.

- j) **Zaniedbanie w prowadzeniu ksiąg.**

Art. 89. Winni zaniedbania w prowadzeniu ksiąg w gorzelniach lub innych przedsiębiorstwach, poddanych kontroli skarbowej na podstawie ustawy o monopolu spirytusowym, ulegają karze pieniężnej porządkowej w wypadkach, wskazujących na winę umyślną osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg, w wysokości od dziesięciu do dwustu złotych, w innych zaś wypadkach w wysokości od pięciu do stu złotych.

Jeśli w księgach uwidoczono okoliczności niezgodne z rzeczywistością w celu ułatwienia lub ukrycia innego przestępstwa skarbowego, zagrożonego surowszą karą, wówczas w wypadku skazania za to przestępstwo nie stosuje się postanowień pierwszego ustępu niniejszego artykułu, natomiast uwidocznienie w księdze okoliczności, niezgodnych z rzeczywistością, uważa się przy wymiarze kary za okoliczność, szczególnie obciążającą.

- k) **Nieupoważniona lub niezgodna z przepisami sprzedaż napojów spirytusowych.**

Art. 90. Winni sprzedaży napojów spirytusowych bez zezwolenia władzy skarbowej ulegają karze aresztu od jednego do sześciu miesięcy oraz karze konfiskaty przedmiotów przestępstwa. W wypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, można zastosować kary pieniężne w granicach od dwustu do dwóch tysięcy złotych niezależnie od konfiskaty.

Winni sprzedaży napojów spirytusowych, niezgodnie z warunkami udzielonego zezwolenia, ulegają karze pieniężnej porządkowej od stu do tysiąca złotych.

Art. 91. Przeszłość, określone w art. 90, nie podlega osobnej karze według ustawy z dnia 23 kwietnia 1920 r. o ograniczeniach w sprzedaży i spożyciu napojów alkoholowych, zmienionej częściowo ustawą z dnia 27 stycznia 1922 r. (Dz. U. R. P.

z 1922 r. Nr. 35 poz. 299), z wyjątkiem osobnego ukarania za naruszenie zakazów, ustanowionych w art. 7 tej ustawy.

Art. 92. Winni sprzedaży napojów spirytusowych o zawartości alkoholu, przekraczającej dozwoloną maksymalną lub minimalną granicę, albo też sprzedaży tych napojów w innym stanie, niż wypuszczone zostały przez Dyрекcję Monopolu Spirytusowego lub przez fabrykę (art. 17, art. 28 L. L. 1—4 i art. 80 ustawy o monopolu spirytusowym), ulegają karze pieniężnej porządkowej w wysokości od dwudziestu do czterystu złotych, niezależnie od ukarania w myśl innych przepisów.

Art. 93. Winni przechowywania napojów alkoholowych w zakładach handlowych, nie posiadających uprawnień do sprzedaży tych napojów (art. 77 ustawy o monopolu spirytusowym), ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do dwustu złotych.

Art. 94. Winni sprzedaży czystych wódek monopolowych po cenach wyższych od cen, ustalonych przez Ministra Skarbu lub przepisanych ustawą (art. 23 ustawy o monopolu spirytusowym), ulegają karze pieniężnej w wysokości od pięćdziesięciokrotnej do stokrotnej pobranej lub żądanej nadwyżki.

l) Naruszenie przepisów, dotyczących przyrządów odpędowych.

Art. 95. Winni nieuczynienia zadość przepisom art. 86 ustawy o monopolu spirytusowym, dotyczącym kontroli wyrobu i obrotu przyrządów odpędowych oraz skraplaczy, ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do czterystu złotych.

Art. 96. Winni bezprawnego wyrobu, zbywania lub nabywania pod jakąkolwiek nazwą przyrządów lub urządzeń, służących do pędzenia spirytusu, tudzież udzielania wskazówek o wyrobie takich przyrządów i urządzeń, lub o sposobie pędzenia w nich spirytusu (art. 87 ustawy o monopolu spirytusowym) ulegają karze pieniężnej od dwustu do dwóch tysięcy złotych.

m) Naruszenie innych, nieokreślonych wyżej przepisów ustawy o monopolu spirytusowym.

Art. 97. Winni naruszenia innych przepisów ustawy o monopolu spirytusowym, oraz wydanych na jej podstawie rozporządzeń wykonawczych, ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do pięćset złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie monopolu soli (art. 1 L. 4).

Art. 98. Winni wyprowadzenia soli lub solanki z miejsca produkcji, względnie ze składu monopolowego w sposób, powodujący dla Skarbu Państwa ubytek zysku monopolowego, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej należności monopolowej, przypadającej od wyprowadzonej ilości, oraz karze konfiskaty soli.

Art. 99. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub z Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem soli ulegają karom, ustanowionym za te naruszenia co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132—134).

Art. 100. Winni użycia soli w sposób, uzasadniający pobranie przez Skarb Państwa wyższej ceny monopolowej niż ta, jaką faktycznie przy nabyciu zapłacono, ulegają karze pieniężnej w wysokości pięćdziesięciokrotnej do stokrotnej różnicy w cenie, przypadającej od całej użytej w ten sposób ilości, a nadto karze konfiskaty soli.

Art. 101. Winni usunięcia środka skażającego z soli skażonej ulegają oprócz kary, wyznaczonej w art. 100, również karze aresztu od trzech dni do czternastu.

Art. 102. Winni niezgłoszenia zapasów, jakie ulec miały dopłacie różnicy pomiędzy dotychczasową a podwyższoną ceną soli, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej różnicy ceny, przypadającej od zatajonej ilości soli, oraz karze konfiskaty.

Art. 103. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie monopolu soli ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do trzystu złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie monopolu zapalczanego i opodatkowania zapalniczek (art. 1 L. 5; ustawa z dnia 15 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 561).

Art. 104. Winni potajemnego wyrobu zapalek lub zapalniczek ulegają karze pieniężnej od pięćdziesięciu do trzech tysięcy złotych oraz karze konfiskaty zapalek lub zapalniczek.

Wyrób uważa się za potajemny, jeśli prowadzony jest bez zezwolenia właściwej władzy.

Art. 105. Winni potajemnego wyprowadzenia zapalek lub zapalniczek z fabryki, prowadzonej za zezwoleniem władzy, ulegają karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej uszczupionej, względnie narazonej na uszczuplenie, należności monopolowej od zapalek, względnie należności podatkowej od zapalniczek, oraz karze konfiskaty zapalek, względnie zapalniczek.

Wyprowadzenie uważa się za potajemne, jeśli nastąpiło bez dopełnienia przepisanych warunków.

Art. 106. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub z Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem zapalek lub zapalniczek ulegają karom, ustanowionym za te naruszenia co do innych towarów (art. 45 i nast., względnie art. 132—134).

Art. 107. Nabywca i osoba, w której posiadaniu ujęto zapalki lub zapalniczki niewątpliwie zagra-

nicznego pochodzenia, ulegają karze stosownie do art. 106, jeśli ujęto je w obiegu handlowym, a strona nie może wykazać, że sprowadzono je do kraju z zachowaniem ustawowych warunków.

Art. 108. Jeśli na opakowaniu zapalek niema przepisanego oznaczenia, lub też brak na zapalniczkach przepisanego znaczka podatkowego, nabywcy i wogóle osoby, w posiadaniu których wyroby te ujęto, ulegają karze stosownie do przepisu art. 105, o ile nie zachodzi wypadek, przewidziany w art. 107.

Art. 109. Karom, przewidzianym w art. 105, ulegają również winni usunięcia z transportu zapalek lub zapalniczek, przeznaczonych urzędownie do wywozu zagranicę.

Art. 110. Winni nieuczynienia zadość obowiązkowi zgłoszenia zapasu zapalek, jakie ulec mają doplacie różnicy pomiędzy dotychczasową a podwyższoną ceną zapalek, ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnej różnicy ceny zatajonej ilości zapalek oraz karze konfiskaty zatajonej ilości zapalek.

Art. 111. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie monopolu zapalek i opodatkowania zapalniczek ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do trzystu złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie państwowej wyłączności loterii (art. 1 L. 6).

Art. 112. Winni spowodowania ubytku dochodu, jaki czerpie Skarb Państwa z wykonywania państwowej wyłączności loterii (regale loteryjne), ulegają karze pieniężnej w wysokości dziesięciokrotnego ubytku tego dochodu, jednak nie niższej, niż pięćdziesiąt złotych, a nadto karze konfiskaty losu, kartki loteryjnej i wogóle dokumentu, nadającego prawo do brania udziału w zakazanej lub nieupoważnionej grze loteryjnej, dalej karze konfiskaty urządzeń loteryjnych, oraz konfiskaty wygranych, których można domagać się na podstawie rzeczonych losów, kartek i dokumentów.

Nabywcy wymienionych w pierwszym ustępie dokumentów loteryjnych ulegają tej karze wtedy, jeśli wiedzieli o tem, że gra jest zakazana lub nieupoważniona. Nabywcy losów zagranicznych odpowiadają bezwarunkowo.

Przepisy poprzednich ustępów mają zastosowanie bez względu na to, czy gra urządzona została w kraju, czy zagranicą, a w wypadku upoważnionej gry loteryjnej także wówczas, gdy nie dopełniono warunków przewidzianych w upoważnieniu. Wysokość ubytku dochodu przyjmuje się w takiej kwocie, w jakiej wyraża się w danym wypadku udział w zakazanej lub nieupoważnionej grze (wysokość stawki, cena losu i t. p.).

Art. 113. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie państwowej wyłączności loterii ulegają karze pieniężnej porządkowej w wysokości od dziesięciu do trzystu złotych,

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie podatku od piwa (art. 1 L. 7; ustawa z dnia 12 czerwca 1924 r. Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 635).

Art. 114. Winni uszczuplenia podatku od piwa ulegają karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej kwoty podatku uszczuplonego, względnie narażonego na uszczuplenie, a w wypadku, określonym w art. 115 L. 1 również karze konfiskaty piwa.

Art. 115. Za dokonane, względnie usiłowane, uszczuplenie podatku (art. 114) uważa się następujące czyny i zaniechania:

1) Potajemny wyrób piwa, t. j. warzenie piwa bez zezwolenia właściwej władzy.

2) Dokonanie lub choćby rozpoczęcie w browarze warki piwnej bez przepisanego zgłoszenia.

3) Niezapisanie wyrobionej brzezki lub piwa (wyrobionych legalnie) do przepisanych ksiązek lub zapisanie ilości mniejszej niż wyrobiono; w tym drugim wypadku wymierza się karę tylko za ilość niezapisaną.

4) Przekroczenie przy zgłoszczonej przepisowo warce piwnej dozwolonej 7% różnicy pomiędzy zgłoszoną do wyrobu, a wyrobioną faktycznie ilością piwa (brzezki gorącej); w wypadku tym wymierza się karę w stosunku do całej różnicy wyrobu (nie zaś tylko w stosunku do nadwyżki ponad rzeczonych 7%). Winni przekroczenia tej dozwolonej różnicy nie ulegają jednak karze z art. 114, jeśli całą wyrobioną ilość zapisano do książki zgodnie z obowiązującym przepisem, ulegają natomiast karze według art. 118.

5) Wyrobienie przy zgłoszczonej przepisowo warce piwnej piwa, podlegającego wyższej stopie podatkowej, niż piwo, jakie do wyrobu zgłoszono; w wypadku tym przyjmuje się za podstawę wymiaru kary różnicę pomiędzy kwotą podatku, przypadającą za piwo wyrobione, a kwotą, jaka przypadałaby za piwo, zgłoszone do wyrobu. Przepis ostatniego zdania punktu 4 znajdzie tu analogiczne zastosowanie.

6) Wyprowadzenie piwa z lokalów, przeznaczonych za zezwoleniem władzy skarbowej na skład gotowego piwa, bez uprzedniego zapisania go w odpowiednich ksiązkach w rubryce rozchodu gotowego piwa. Obojętne jest przytem, czy piwo wyprowadza się z tych lokalów poza browar, czy też do innych lokalów w browarze.

7) Dolewanie wbrew ustawowemu zakazowi wody do gotowego piwa lub do brzezki piwnej w chwili, gdy zawartość ekstraktu w brzezce, z której piwo pochodzi, została już stwierdzona w kadziach fermentacyjnych; w wypadku tym przyjmuje się jako przedmiot przestępstwa ilość piwa równą ilości dołanej wody.

8) Użycie zwolnionego od podatku piwa w sposób, który uzyskanie tego zwolnienia wyklucza.

9) Nieusprawiedliwienie wykazanego książkami braku piwa gotowego w lokalach skladowych w ilości, przekraczającej dozwoiony ustawowo zanik; w wypadku tym wymierza się karę tylko za tę brakującą ilość, która dozwoiony ustawowo zanik przekracza. Brak piwa uważa się za usprawiedliwiony, jeśli przedsiębiorstwo browaru wykaże, że powstał z przypadku przezeń niezawinionego.

Art. 116. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem piwa ulegają karom, ustanowionym za to naruszenie co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132 — 134).

Art. 117. Winni wyrobu piwa z innych materiałów, jak na to zezwala ustawa, lub użycia do zacieru większej ilości siodu lub cukru, niż zgłoszono, albo też użycia cukru wogóle bez zgłoszenia ulegają karze pieniężnej porządkowej od pięćdziesięciu do tysiąca złotych.

Art. 118. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie podatku od piwa ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do pięćset złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie podatków od wina i miodu syconego (art. 1 L. 8; ustawa z dnia 1 lipca 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 75 poz. 525).

Art. 119. Winni uszczuplenia podatku od wina i miodu syconego ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnego uszczuplonego, względnie narażonego na uszczuplenie, podatku, oraz karze konfiskaty tych napojów.

Art. 120. Za dokonane, względnie usiłowane, uszczuplenie podatku (art. 119) uważa się następujące czyny, względnie zaniechania:

1) Potajemny wyrób wina, względnie miodu syconego, t. j. wytwarzania tych napojów bez przepisanego zgłoszenia i zezwolenia właściwej władzy.

2) Wyprowadzenie tych napojów z wytwórni, względnie z wolnego składu lub też spożycie tychże w obrębie wytwórni lub wolnego składu bez dopełnienia przepisanych warunków i przed uzyskaniem pozwolenia (bolety) na uiszczony, względnie zakredytowany, podatek.

3) Przechowywanie gotowych napojów ponad konieczną potrzebę w wyrobni zamiast w lokalu, przeznaczonym za zezwoleniem władzy na skład gotowych napojów.

4) Niezapisanie do przepisanych ksiąg (księga produkcji i księga podatku) ilości gotowych napojów, przeniesionych do składu.

5) Wypuszczenie do wolnego obrotu butelek (naczyń) z winem musującym bez zaopatrzenia tychże w przepisane opaski podatkowe, choćby opaski te już w kasie skarbowej wykupiono. Przepis ten nie ma zastosowania w wypadkach, w których dozwołone jest bezpośrednio uiszczanie podatku bez użycia opasek podatkowych.

6) Użycie wolnego od podatku wina, względnie miodu syconego, do takich celów, które zwolnienia od podatku nie uzasadniają.

7) Podwyższenie przez wytwórców lub handlarzy wina zawartości alkoholu w winie, już opodatkowanym, ponad normę, przyjętą przy opodatkowaniu (art. 2 L. 1 ustawy o opodatkowaniu wina i miodu syconego). Za podstawę wymiaru kary przyjmuje się w tych wypadkach różnicę pomiędzy kwotą podatku według wyższej, a kwotą podatku według niższej stopy podatkowej.

Art. 121. Winni innego zaniedbania w prowadzeniu ksiąg, jak określone w art. 120 L. 4, ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do dwustu złotych.

Art. 122. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przywozem, wywozem lub przewozem wina lub miodu syconego, ulegają karom, ustanowionym za to naruszenie co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132 — 134).

Art. 123. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie podatku od wina i miodu syconego ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do trzystu złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie podatków od cukru, olejów mineralnych i ich przetworów, od węgla i od kart do gry (art. 1 L. 9 — 12).

Art. 124. Winni uszczuplenia podatku od cukru, od olejów mineralnych i ich przetworów, od węgla i od kart do gry ulegają karze pieniężnej w wysokości czterokrotnego uszczuplonego, względnie narażonego na uszczuplenie, podatku oraz karze konfiskaty przedmiotu przestępstwa.

Art. 125. Winni użycia tychże przedmiotów, zwolnionych od uiszczenia podatku, w sposób niezgodny z warunkami zwolnienia ulegają tym samym karom (art. 124).

Art. 126. Winni naruszenia przepisów o obrocie towarowym z zagranicą lub z Wolnem Miastem Gdańskiem w związku z przewozem, wywozem lub przewozem wyszczególnionych w art. 124 przedmiotów ulegają karom, ustanowionym za to naruszenie co do innych towarów (art. 45 i nast. oraz art. 132 — 134).

Art. 127. Winni naruszenia innych przepisów w przedmiocie wymienionych podatków ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do pięćset złotych.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie wyrobu, sprzedaży i używania sacharyny (art. 1 L. 13).

Art. 128. Winni naruszenia postanowień w przedmiocie wyrobu, sprzedaży i używania sztucznych substancji słodkich (sacharyny), wymienionych

w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116 poz. 1056), ulegają karom, w tym załączniku przewidzianym, z tą jednak zmianą, że zamiast kar pieniężnych, oznaczonych w rublach, ustanawia się te kary w potrójnej ilości złotych, w wypadkach zaś, podпадаjących pod art. 1 L. 1, względnie art. 1 L. 15. niniejszej ustawy, orzeka się karę pieniężną według zasad art. 55, względnie art. 134, niniejszej ustawy, karę zaś pozbawienia wolności ustanawia się w granicach od trzech do czterech dni aresztu, jednak tę ostatnią tylko przy okolicznościach szczególnie obciążających.

Kary za naruszenie przepisów o patentach akcyzowych (art. 1 L. 14).

Art. 129. Winni niewykupienia patentu ulegają karze zależnie od tego, czy przedsiębiorstwo prowadzono:

- 1) jawnie, czy też
- 2) tajnie,

a to w pierwszym z tych wypadków karze pieniężnej w wysokości połowy należnych w chwili popełnienia przestępstwa opłat, w drugim zaś wypadku karze pieniężnej w wysokości dwukrotnej tych opłat.

Aż do czasu dodatkowego wykupienia patentu przedsiębiorstwo ulega zamknięciu.

Art. 130. Winni naruszenia innych przepisów o patentach akcyzowych ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do dwustu złotych.

Art. 131. W razie spóźnionego wykupienia patentu (po przepisany terminie) winni ulegają ukaraniu według art. 130, jeśli patent wykupiono jeszcze przed wykryciem przestępstwa; w przeciwnym razie winni spóźnienia ulega karze w myśl art. 129 L. 1.

Kary za naruszenie przepisów w przedmiocie obrotu towarowego z Wolnym Miastem Gdańskiem (art. 1 L. 15).

Art. 132. Naruszenie określonych w art. 1 pod L. 15 przepisów następuje:

1) o ile chodzi o przedmioty, podlegające w Rzeczypospolitej Polskiej monopolowi lub akcyzie — zarówno wtedy, gdy:

- a) przedmioty te sprowadza się do Rzeczypospolitej Polskiej przez Wolne Miasto Gdańsk ze wspólnej zagranicy (art. 207 L. 1 „Umowy polsko-gdańskiej”, stanowiącej załącznik ustawy z dnia 17 grudnia 1921 r. Dz. U. R. P. z r. 1922 Nr. 16 poz. 139), jak również wtedy, gdy
- b) przedmioty te wytworzono na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, albo wprowadzono je tam do wolnego obrotu (art. 207 L. 2 rzeczony umowy),

2) o ile chodzi zaś o inne przedmioty — tylko wtedy, gdy sprowadza się je do Rzeczypospolitej

Polskiej przez Wolne Miasto Gdańsk ze wspólnej zagranicy.

Sztuczne substancje słodkie (sacharynę) zalicza się do przedmiotów, określonych pod L. 1.

Art. 133. W wypadkach, wymienionych w poprzednim artykule pod L. 1 lit. a oraz w tymże artykule pod L. 2 (sprowadzanie ze wspólnej zagranicy wszelkich towarów), winni ulegają karom, oznaczonym w art. 45 — 56 niniejszej ustawy.

Art. 134. W wypadkach, wymienionych w art. 132 pod L. 1 lit. b (sprowadzanie przedmiotów monopolowych i akcyzowych z Wolnego Miasta Gdańska), ulegają:

- a) winni dokonanego lub usiłowanego uszczuplenia opłaty monopolowej, względnie akcyzy — karze pieniężnej w wysokości pięciokrotnej uszczuplonej, względnie narażonej na uszczuplenie, opłaty monopolowej, względnie akcyzy, oraz karze konfiskaty przedmiotu przestępstwa,
- b) winni dokonanego lub usiłowanego wprowadzenia z Wolnego Miasta Gdańska sztucznych substancji słodkich bez uzyskania przepisanego zezwolenia ulegają tym samym karom, jakim podlega wprowadzanie tych substancji ze wspólnej zagranicy (art. 133),
- c) winni innego rodzaju naruszenia przepisów, dotyczących obrotu przedmiotów monopolowych, względnie akcyzowych, pomiędzy Rzeczpospolitą Polską a Wolnym Miastem Gdańskiem (t. j. nie będącego ani dokonaniem, ani usiłowanym uszczupleniem opłaty monopolowej, względnie akcyzy) ulegają karze pieniężnej porządkowej od dziesięciu do czterystu złotych.

CZEŚĆ II.

O właściwości i postępowaniu.

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 135. W sprawach o przestępstwa, podlegające niniejszej ustawie, władze skarbowe powołane są do orzecznictwa tylko w miarę tego, o ile ustawa niniejsza pozostawia im to orzecznictwo zamiast sądów.

Tak sądy, jak i władze skarbowe stosują przytem przepisy powszechnego prawa karnego, dotyczące właściwości i postępowania ze zmianami i uzupełnieniami, wprowadzonymi ustawą niniejszą.

Art. 136. Orzecznictwo sprawują:

- a) sądy we wszystkich sprawach o przestępstwa, zagrożone karą pozbawienia wolności, choćby tylko ze względu na okoliczności obciążające, określone w art. 24 — 29;

b) władze skarbowe w sprawach o przestępstwa, zagrożone jedynie karą pieniężną (z zamianą na areszt) lub konfiskatą przedmiotu przestępstwa, albo też obydwoma temi karami łącznie; sprawy te podlegają rozstrzygnięciu władz skarbowych także wtedy, gdy do ulegającego konfiskacie lub zajęciu przedmiotu przestępstwa zgłasza roszczenie osoba, nie będąca ani obwinioną, ani odpowiedzialną w charakterze osoby trzeciej.

W razie zbiegu przestępstwa, określonego pod lit. a, z przestępstwem, określonym pod lit. b, właściwość władzy skarbowej, względnie sądu, pozostaje bez zmiany, co nie wyklucza przekazania obu spraw sądowi na podstawie art. 137 L. 3.

Art. 137. W sprawach, określonych w art. 136 lit. b, rozstrzygają wyłącznie sądy:

1) jeśli przez jeden i ten sam czyn naruszono oprócz przepisów ustaw, określonych w art. 1, także inne przepisy ustawy, których naruszenie podlega ściganiu sądowemu (zbieg przestępstw jednoczynowy); sprawa pozostaje nadal we właściwości sądu, choćby ten związek ustał;

2) jeśli obwinionego zaaresztowano i odstawi-no do sądu; w wypadku tym właściwość sądowa nie ulega już zmianie, choćby władza sądowa wypuściła zaaresztowanego na wolność;

3) jeśli władza skarbowa z zezwolenia swej władzy przełożonej uzna za konieczne przekazanie sprawy postępowaniu sądowemu.

Art. 138. Po otrzymaniu wiadomości o przestępstwie, objętym niniejszą ustawą, a należącym do właściwości sądu, władza skarbowa wdraża wstępne dochodzenia i zawiadamia o tem właściwego prokuratora, a w wypadku art. 211 ust. 2 — właściwy sąd.

W razie, jeśli wiadomość o przestępstwie wpi-er doszła do władzy prokuratorskiej lub sądowej, zawiadamia ta władza o tem właściwą władzę skarbową.

Władza skarbowa po przeprowadzeniu wstępnych dochodzeń przesyła akta sprawy właściwemu prokuratorowi, względnie sądowi.

Art. 139. Za wdrożenie postępowania karnego uważa się jakąkolwiek czynność władzy sądowej lub skarbowej, podjętą celem ustalenia przestępstwa.

Art. 140. Przekazanie sprawy do sądowego rozstrzygnięcia (art. 138 i 188) nie uwalnia władzy skarbowej od obowiązku udzielenia prokuratorowi, względnie władzy sądowej, wszelkich potrzebnych wyjaśnień i przeprowadzenia żądanych dochodzeń.

Postanowienia co do osób wojskowych.

Art. 141. O wykonanie kary pozbawienia wolności w stosunku do osób wojskowych stanu czynnego należy się zwrócić do władz wojskowych.

Wykonanie tymczasowego zatrzymania i aresztu śledczego w stosunku do tych osób określi rozporządzenie Ministrów: Sprawiedliwości, Skarbu i Spraw Wojskowych.

ROZDZIAŁ II.

O właściwości i postępowaniu władz skarbowych.

Właściwość miejscowa władz skarbowych.

Art. 142. Do przeprowadzenia śledztwa oraz rozstrzygnięcia sprawy właściwa jest władza skarbo-wa okręgu, w którym przestępstwo popełniono. W razie, gdyby miejsce popełnienia przestępstwa nie było znane, właściwa jest władza okręgu, w którym znajduje się miejsce zamieszkania obwinionego, a w wypadku, gdyby i ono nie było znane, władza okręgu, w którym przestępstwo wykryto.

Jeśli towarzyszące okoliczności, a zwłaszcza względ na ograniczenie kosztów postępowania lub ułatwienie stawiennictwa obwinionym lub innym osobom przemawiają za przeprowadzeniem śledztwa i rozstrzygnięciem sprawy przez inną władzę, to właściwość, określona w ust. 1, może ulec zmianie z mocy zarządzenia władzy przełożonej, wydanego bądź z własnej inicjatywy, bądź wskutek wniosku pod-władnej władzy skarbowej, bądź też na wniosek obwinionego. Władza skarbowa może odrzucić ten wniosek bez przedstawienia władzy przełożonej, jeśli go uważa za nieuzasadniony. Rozporządzenie wy-konawcze określi zasady, wedlug których władza skarbowa właściwa w myśl ust. 1 będzie mogła przekazywać sprawy innym władzom skarbowym bez odrębnego w każdym wypadku zarządzenia władzy przełożonej.

Art. 143. Na żądanie władzy skarbowej, prze-prowadzającej śledztwo, obowiązane są władze skarbowe innych okręgów dopełnić poszczególnych czynności postępowania karnego.

Właściwość rzeczowa władz skarbowych.

Art. 144. Do rozstrzygnięcia sprawy powołane są władze skarbowe I instancji, jeśli najwyższa kara pieniężna, grożąca za dane przestępstwo prócz ewentualnej konfiskaty przedmiotu przestępstwa, nie przekracza co do żadnego z obwinionych sumy tysiąca zł. Minister Skarbu władny jest granicę tę zmieniać bądź dla całego Państwa, bądź jego części.

W wypadkach gdy przestępstwo zagrożone jest karą w wielokrotności stałej, określa się naj-wyższą dopuszczalną karę przy uwzględnieniu prze-pisu art. 23, ust. 1.

We wszystkich innych wypadkach oraz w wy-padku, przewidzianym w art. 146 ust. 2, powołane są do rozstrzygnięcia władze II instancji.

Minister Skarbu określi, które władze skarbowe I, względnie II instancji, powołane będą do prze-prowadzenia śledztwa i orzecznictwa w zakreślonych powyżej granicach.

Art. 145. W wypadkach gdy jedna i ta sama osoba stała się winną dwu lub więcej przestępstw, w następstwie czego groziłaby jej kara, przekracza-jąca granicę, określoną w art. 144 ust. 1, pozostaje

właściwość władzy I instancji niezmieniona, jeśli za żadne z tych przestępstw nie grozi kara powyżej tej granicy.

Art. 146. Niezależnie od tego, czy rozstrzygnięcie sprawy należy do władzy skarbowej I, czy II instancji, przeprowadzenie śledztwa należy do władz skarbowych I instancji.

W sprawach szczególniejszej wagi może władza II instancji sama przeprowadzić śledztwo bądź na wniosek władzy I instancji, bądź z własnej inicjatywy. W wypadkach tych rozstrzygnięcie sprawy należy zawsze do władzy II instancji.

Wykrywanie przestępstw skarbowych.

Art. 147. Wykrywanie przestępstw skarbowych należy przedewszystkiem do władz skarbowych, działających przez swe organa wykonawcze, których uprawnienia określa ustawa z dnia 14 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 5 poz. 37).

Policja państwowa w zakresie ścigania przestępstw skarbowych działa w stosunku do władzy skarbowej zastępczo i pomocniczo.

Inne władze, czy to państwowe, czy samorządowe i ich organa, obowiązane są udzielać w tym względzie funkcjonariuszom skarbowym pomocy, a gdyby one same natrafiły na ślad popełnienia przestępstwa skarbowego, obowiązane są donieść o tem władzom skarbowym i poczynić w zakresie swej działalności te zarządzenia, jakie okażą się konieczne dla zabezpieczenia postępowania karnego. Zabezpieczenia te dotyczą zwłaszcza zająć przedmiotów (art. 155) i przytrzymania przestępcy (art. 165).

Art. 148. Z powodu wykroczenia przestępstwa sporządza się przeciw obwinionemu protokół karny, jeśli zaś obwiniony jest nieobecny lub nieznan, sporządza się doniesienie karne i przesyła się je właściwej władzy I instancji.

Protokół karny zawierać powinien opisanie wykrytego czynu karnego oraz tłumaczenie się obwinionego stwierdzone jego własnoręcznym podpisem, lub, gdyby pisać nie umiał, znakiem własnej ręki i wobec dwóch świadków; w razie odmowy podpisu należy w protokole podać powód odmowy.

Art. 149. Odebrane obwinionemu przedmioty oddaje się na przechowanie bądź najbliższemu urzędowi skarbowemu (celnemu) — bądź zwierzchności gminnej, obwinionego zaś, jeżeli nie może być pozostawiony na wolnej stopie (art. 165 i 166), odstawia się natychmiast do najbliższego sądu powiatowego, a w byłym zaborze rosyjskim do sądu pokoju lub sędzię śledczego (art. 219). Przy odstawieniu obwinionego składa się odpowiednie pismo wraz z odbiorem protokołu karnego. Pismo winno zawierać wskazanie władzy skarbowej, której przesłano protokół karny.

Art. 150. W razie niebezpieczeństwa udaremnienia w przyszłości ściągnięcia kar pieniężnych, kosztów postępowania lub uszczuplonej należności,

władza skarbowa może zarządzić ich zabezpieczenie na majątku obwinionego i odpowiedzialnego.

Orzeczenie władzy skarbowej jest dostateczną podstawą do uzyskania zabezpieczenia sądowego.

Przeciw temu orzeczeniu może obwiniony w ciągu dni ośmiu od daty doręczenia zawiadomienia złożyć zażalenie na ręce władzy skarbowej, która orzeczenie wydała. Zażalenie to rozstrzyga władza skarbowa II instancji ostatecznie. Zażalenie nie ma mocy wstrzymującej.

Postępowanie władzy skarbowej po otrzymaniu protokołu karnego lub doniesienia.

Art. 151. Władza skarbowa I instancji, otrzymawszy protokół karny lub doniesienie o popełnieniu przestępstwa (art. 148), zbada przedewszystkiem, czy chodzi o przestępstwo, objęte niniejszą ustawą, a w razie twierdzącym, czy sprawa należy do właściwości władz sądowych, czy też skarbowych.

Jeżeli okaże się, czy to odrazu, czy też po przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń, że sprawa należy do właściwości władz sądowych, władza skarbowa ogranicza się do przeprowadzenia wstępnych dochodzeń i zabezpieczenia dalszego postępowania, poczem przekazuje akta sprawy prokuratorowi lub sądowi I instancji, właściwemu w myśl art. 212 ust. 1.

Jeżeli natomiast okaże się, że dla sprawy właściwą jest władza skarbowa, władza ta przeprowadza dalsze dochodzenia, celem doprowadzenia sprawy do rozstrzygnięcia.

Umorzenie postępowania karnego.

Art. 152. Jeśli wynik dochodzeń wykazuje brak znamion przestępstwa lub wogóle brak podstaw do ścigania, umarza się dalsze postępowanie karne.

Art. 153. Do umorzenia postępowania właściwa jest władza skarbowa I instancji, jeśli sprawa podlegałaby jej rozstrzygnięciu, we wszystkich zaś innych wypadkach władza II instancji, nie wyłączając spraw, należących do właściwości sądowej, dopóki nie zostały już przekazane do postępowania sądowego.

Do umorzenia postępowania karnego z powodu przedawnienia, lub że sprawa jest małej wagi, wymaga się zatwierdzenia Ministra Skarbu. Do umarzania pewnych spraw Minister Skarbu może upoważnić naczelników władz II i I instancji.

W sprawach, umorzonych przez władze skarbowe, a należących do właściwości władz sądowych (art. 136 ust. 1 lit. a), może jednak prokurator zażądać od władzy skarbowej akt sprawy i wdrożyć postępowanie sądowe. O wdrożeniu przez siebie postępowania zawiadamia prokurator władzę skarbową, która decyzję umarzającą wydała.

Również władza skarbowa może umorzone już postępowanie ponownie wdrożyć, jeżeli wychodzą na jaw nowe okoliczności, świadczące o słuszności obwinienia.

Art. 154. O umorzeniu postępowania (art. 152 i 153) zawiadamia się na piśmie obwinionego, jeśli on był jako taki przesłuchiwanym (art. 148), lub jeśli on sam zażądał, by go o tem zawiadomiono.

Zajęcie przedmiotów.

Art. 155. Przedmioty, co do których zastosowana być może kara konfiskaty, lub też mogące mieć dla sprawy wagę dowodów, należy zająć i wziąć na przechowanie urzędowe lub też w inny sposób zabezpieczyć bez względu na to, czy znajdują się w posiadaniu obwinionego, odpowiedzialnego, czy też innych osób.

Na zajęte przedmioty wydaje się pokwitowanie w myśl art. 4 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 5 poz. 37).

Jeśli obwiniony mieszka zagranicą, lub nie ma stałego miejsca zamieszkania, można na zabezpieczenie grożącej mu kary pieniężnej oraz zwrotu kosztów postępowania zająć wszelkie przedmioty, znajdujące się w jego władaniu, o ile są jego własnością. Zajęcie nastąpić może bez osobnego postępowania sądowego (sądowo-cywilnego). Przedmioty, stanowiące niezbędne narzędzia pracy zawodowej obwinionego, tudzież inne przedmioty najniezbędniejszego użytku, z wyjątkiem środków przewozowych, nie podlegają zajęciu.

Jeżeli nie zwróci się stronie zajętych przedmiotów w ciągu dni ośmiu, winna władza skarbowa I instancji na żądanie osoby, dotkniętej zajęciem, w ciągu dni ośmiu od daty wniesienia żądania, wydać decyzję na piśmie co do utrzymania w mocy zajęcia. Przeciw tej decyzji obwiniony może złożyć zażalenie w trybie, przewidzianym w art. 150 ust. 2, jedynie w wypadku, objętym ustępem trzecim. Zażalenie nie ma mocy wstrzymującej wykonanie zajęcia.

Art. 156. Sprzedaż zajętych przedmiotów następuje na zasadzie prawomocnego orzeczenia karnego (art. 185 L. L. 3 i 6).

Gdyby jednak dłuższe przechowywanie lub utrzymanie przedmiotów, ulegających konfiskacie, lub zajętych w myśl art. 155 ust. 3, spowodować miało niestosunkowe trudności lub koszty lub też groziło zniszczeniem (zepsuciem) albo znacznym obniżeniem wartości przedmiotów, nastąpić może wcześniejsza ich sprzedaż. O terminie sprzedaży ma być wedle możliwości zawiadomiony uprzednio tak obwiniony, jak również osoby, roszczone sobie pretensję do zajętych przedmiotów.

Sprzedaży dokonywa się w drodze licytacji publicznej z wyjątkiem przedmiotów monopolowych.

Art. 157. Sprzedaży zajętych przedmiotów zaniecha się i zwróci się je właścicielowi lub osobie, u której je zajęto, jeśli on sam albo za niego osoba trzecia złoży wartość szacunkową tych przedmiotów lub ją zabezpieczy; złożona suma, o ile chodzi o przedmiot, podlegający jakiegokolwiek opłacie skarbowej, nie może w żadnym wypadku być niższa od tej opłaty.

Nie zwraca się jednak przedmiotu dopóki jest potrzebny do celów śledztwa lub wtedy, jeśli wolny obrót tego przedmiotu jest zakazany.

Art. 158. Jeśli obwiniony jest nieznan, albo uchyla się od postępowania karnego, przedmioty, ulegające w myśl art. 155 zajęciu, względnie uzyskana za nie kwota, przepadają na rzecz Skarbu Państwa na podstawie osobnego orzeczenia władzy śled-

czej, o ile w ciągu 3 miesięcy, licząc od dnia wystosowania publicznego wezwania, obwiniony u władzy się nie zgłosił.

Sprzedaż takich przedmiotów nastąpić może w wypadkach, przewidzianych w art. 156 ust. 2 także przed upływem trzechmiesięcznego terminu.

Jeśli zaś w ciągu sześciu miesięcy zgłosi się z roszczeniem do przedmiotu osoba trzecia, należy wydać decyzję w myśl art. 185 L. 6, przyczem jeśli sprzedaż już nastąpiła, w miejsce przedmiotu wstępuje cena kupna.

Rewizje domowe i osobiste.

Art. 159. Organa skarbowe uprawnione są do przeprowadzania rewizji domowych, t. j. rewizji mieszkań i innych lokalów, a w razie koniecznej potrzeby, również rewizji osobistej, jeśli zachodzą przesłanki, że doprowadzić to może do przytrzymania przestępcy lub ujęcia przedmiotu przestępstwa, albo też do zebrania dowodów winy. Rewizje osobiste kobiet mogą być dokonywane tylko przez kobiety w nieobecności mężczyzn.

Art. 160. Rewizji dokonywa się w trybie przepisów art. 4 ust. b ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr. 5 poz. 37) na podstawie pisemnego upoważnienia władzy skarbowej I instancji.

Jeśli jednak zwłoka w uzyskaniu upoważnienia grozi niebezpieczeństwem zatarcia śladów przestępstwa, udzielić może pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia rewizji inspektor kontroli skarbowej, względnie, jeśli chodzi o przemytnictwo, a rewizji dokonać się ma w okręgu granicznym, inspektor straży celnej.

Z powodu wyjątkowych stosunków w okręgach granicznych władza skarbową II instancji w wypadkach, nie cierpiących zwłoki, może udzielać komisarzom kontroli skarbowej i komisarzom straży celnej, zasługującym na szczególniejsze zaufanie, upoważnienia do przeprowadzenia rewizji domowych nawet bez specjalnego pisma, o którym mówi ustęp 2, pod warunkiem donoszenia przełożonej władzy o każdorazowej rewizji, dokonanej na podstawie tego upoważnienia. Upoważnienie to winno być cofnięte w razie jakiegokolwiek nadużycia.

Art. 161. W wypadkach przychwycenia przestępcy na gorącym uczynku, albo w bezpośrednim pościgu, dokonać można rewizji bez pisemnego upoważnienia.

Art. 162. We wszelkich lokalach, zajmowanych przez przedstawicieli dyplomatycznych państw zagranicznych, rewizja może być zarządzona jedynie za zgodą właściwego przedstawiciela państwa zagranicznego, uzyskaną za pośrednictwem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

W kościołach, domach modlitwy, domach klasztornych, w pomieszczeniach, zajmowanych przez władze państwowe i samorządowe, lub instytucje o charakterze publicznym, wreszcie koszarach i innych pomieszczeniach wojskowych dokonywa się rewizji po uprzednim zawiadomieniu władz, względnie osób, zarządzających zabudowaniami i z udziałem osoby przez nich wskazanej.

Art. 163. Rewizji dokonywa się w porze dziennej, w porze zaś nocnej tylko wtedy, gdy tego wymagają okoliczności wyjątkowe i to na podstawie osobnego zezwolenia właściwej władzy (art. 160).

Art. 164. Ze znalezionych przy rewizji korespondencji i zapisków zabierać wolno tylko to, co jest istotnie dla śledztwa niezbędne. Jeśli materiał jest tak znaczny, iż zbadanie go wymaga dłuższego czasu, należy go opieczetować i wręczyć władzy śledczej.

W razie dostarczenia wierzytelnych odpisów wyżej wymienionych dokumentów, nie stanowiących dowodu rzeczowego, lub dostarczenia wierzytelnych wyciągów, należy posiadaczowi pozostawić zakwestjonowane korespondencje i zapiski, a w razie zabrania mu je zwrócić, jeżeli dla śledztwa nie jest konieczne ich zatrzymanie.

Treść korespondencji i zapisków ma być zachowana w najściślejszej tajemnicy poza koniecznością zużytkowania jej do celów śledztwa.

Tymczasowe zatrzymanie obwinionego.

Art. 165. Z powodu wykrycia przestępstwa skarbowego nastąpić może tymczasowe zatrzymanie obwinionego jedynie w następujących wypadkach:

- 1) jeśli obwiniony przy wykryciu przestępstwa stawiał opór lub usiłował zbiec,
- 2) jeśli zachodzi konieczność sprawdzenia tożsamości osoby obwinionego,
- 3) jeśli obwiniony zamieszkuje stale zagranicą, a zachodzi uzasadniona obawa, że uchyli się od śledztwa lub kary,
- 4) jeśli istnieje uzasadniona obawa ucieczki obwinionego; w szczególności uzasadniona jest ta obawa wtedy, gdy obwiniony nie posiada w kraju nieruchomości majątku, ani też stałego godziwego zarobku, a także gdy żadne inne okoliczności z miejscem dotychczasowego pobytu go nie łączą,
- 5) jeśli w wypadkach większej wagi istnieje uzasadniona obawa, że obwiniony, pozostawiony na wolności, porozumiewać się będzie ze współwinnymi lub świadkami, albo też zatrze w inny sposób ślady przestępstwa.

W wypadkach, wymienionych pod L. 1, 3 i 4, jeśli chodzi o przestępstwo, zagrożone wyłącznie karą majątkową, a obwiniony składa kaucję w urzędzie celnym lub w urzędzie pocztowym na rzecz władzy skarbowej I instancji w wysokości najwyższego wymiaru kary majątkowej, oznaczonej przez najbliższy miejsca zatrzymania urząd celny, względnie inspektora kontroli skarbowej, organ, powołany do zatrzymania, zanieca zatrzymania i wypuści obwinionego na wolność.

Art. 166. Władza skarbową, której w wypadku zatrzymania obwinionego przesłano protokół karny (art. 148), albo zarządza wypuszczenie zatrzymanego na wolność i stosownie do art. 137 L. 2 zatrzymuje wtedy sprawę do postępowania skarbowego, albo też przekazuje sprawę władzy sądowej, która postępuje wówczas wedle zasad art. 219 i 220.

Decyzja władzy skarbowej musi być w tym względzie natychmiastowa.

Badanie obwinionego, świadków i znawców.

Art. 167. Władza skarbową wzywa obwinionego do przesłuchania, nadmienając w wezwaniu, że mimo jego niestawiennictwa nastąpi wydanie orzeczenia.

Jeśli przesłuchanie obwinionego jest konieczne do celów śledztwa, władza ponadto w wezwaniu zaznaczy, że stawiennictwo jego jest obowiązkowe. Wezwanie ma być doręczone do rąk własnych obwinionego; doręczenie zastępcze ma nastąpić stosownie do przepisów ustawy o powszechnem postępowaniu karnem. Jeśli w tym wypadku obwiniony bez uzasadnionych przyczyn wezwaniu zadość nie uczyni, władza skarbową może bądź wydać orzeczenie bez jego przesłuchania, bądź też zarządzić jego przymusowe dostawienie przez organa własne lub policyjne.

Może też władza skarbową tego zaniechać i postąpić w myśl art. 137 L. 3.

Jeśli przewidziana kara nie przeniesie kwoty dwustu złotych, władza nie wzywa obwinionego, chyba, że uzna przesłuchanie za konieczne, albo też w wypadku gdy nie sporządzono z obwinionym protokołu karnego w myśl art. 148 ust. 2.

Obwinionemu należy podać przy przesłuchaniu, o jaki czyn karygodny jest posądzony, jeśli z nim wprzód nie spisano protokołu karnego.

Art. 168. Przepis art. 167 stosuje się odpowiednio do osób, na które nałożona być może odpowiedzialność w charakterze osób trzecich za grożącą winnemu karę pieniężną i koszty postępowania

Orzeczenie o roszczeniach, podnoszonych przez osoby trzecie do przedmiotów przestępstwa, mających ulec konfiskacie, nastąpić może bez ich przesłuchania.

Art. 169. Osoby, wymienione w art. 167 i 168, mają prawo ustanowić obrońcę lub pełnomocnika według przepisów powszechnego prawa karnego.

Art. 170. Osoba, wezwana przez władzę skarbową w charakterze świadka, obowiązana jest stawić się i złożyć do protokołu zeznania, chyba, że zachodzą okoliczności, uprawniające do odmówienia zeznań na podstawie przepisów o powszechnej procedurze karnej.

Przymusowe dostawienie świadka następuje w sposób, wskazany w art. 167 ust. 2.

Art. 171. Odbieranie przysięgi od świadków jest w postępowaniu skarbowem niedopuszczalne; w miejsce przysięgi odbiera się od świadka przed przesłuchaniem następujące przyrzeczenie:

„Przyrzekam, że zeznawać będę szczerą prawdę wedle najlepszej wiedzy i sumienia, niczego nie przemilczę, ani też nic nie dodam”

Gdyby jednak uważała władza skarbową za przysiężenie świadka za konieczne, a nie znajdowała powodu do przekazania sprawy do sądowego postępowania, to odnosi się o przesłuchanie świadka pod przysięgą do sądu powiatowego (pokoju) miejsca jego zamieszkania lub pobytu, poczem prowadzi sprawę dalej w drodze postępowania skarbowego.

W ten sam sposób postępuje władza skarbową, jeśli świadek, stawiający się na jej wezwanie, zeznań odmawia bez prawnej podstawy.

Art. 172. Konfrontacja świadka z innymi świadkami, ewentualnie także z obwinionym, odpowiedzialnym, lub osobą zgłaszającą roszczenia do zajętego przedmiotu, jest dopuszczalna z urzędu lub na wniosek strony interesowanej, jeśli władza skarbowa uzna, że może to doprowadzić do wyjaśnienia sprawy.

Art. 173. Postanowienia art. 170 i 171 stosuje się analogicznie także do rzeczoznawców; wystarczy, jeśli znawca złoży swą opinię na piśmie i nie jest konieczne spisywanie z nim protokołu.

Art. 174. Złożenie przed władzą skarbową fałszywych zeznań w charakterze świadka lub znawcy ulega karze, przewidzianej za złożenie w sądzie fałszywych zeznań a na obszarze mocy obowiązującej niemieckiego kodeksu karnego z roku 1871 karze za fałszywe zeznania, złożone z powołaniem się na przyrzeczenie w miejsce przysięgi. O skutkach tych należy oznajmić tym osobom przed przesłuchaniem.

Art. 175. Świadkowie i znawcy otrzymują na żądanie wynagrodzenie, stosownie do przepisów, obowiązujących w tej mierze w postępowaniu sądowym.

Dobrowolne poddanie się karze.

Art. 176. Osoba, obwiniona o dopuszczenie się przestępstwa skarbowego, może wnieść prośbę o zezwolenie jej na dobrowolne poddanie się karze z zaniechaniem dalszego przeciw niej postępowania karnego, jeśli w tym celu:

1) ofiarowuje wyznaczoną wedle zasad art. 177 karę pieniężną wraz z uznaniem konfiskaty przedmiotu przestępstwa, o ile przestępstwo jest taką karą zagrożone, oraz przyjmuje obowiązek dodatkowego uszczerbku pojedynczej uszczuplonej należitości,

2) zrzeka się wydania jej formalnego orzeczenia karnego. Oświadczenie w tym względzie winna osoba poddająca się karze, albo wnieść na piśmie do władzy skarbowej I instancji, albo też podać je ustnie do protokołu, przez organ tej władzy spisane, i złożyć zarazem całą przypadającą wedle punktu 1, kwotę, o ile nie znajdzie zastosowania przepis art. 177 ust. 2 zdanie końcowe. Oświadczenie złożone przez pełnomocnika, wystarcza pod warunkiem, że udzielone mu pełnomocnictwo dotyczy również dobrowolnego poddania się karze.

Jeśli obwiniony pozostaje pod opieką lub kuratelą, zależna jest możliwość dobrowolnego poddania się karze od zgody jego prawnego zastępcy z wyjątkiem przypadku, jeśli obwiniony mieszka poza granicami Państwa.

Art. 177. Karę pieniężną wyznacza się w najniższym przewidzianym w ustawie wymiarze, zaś karę konfiskaty przedmiotu wyznacza się przy uwzględnieniu postanowień art. 17 i 18, względnie w wypadkach art. 19 w miejsce kary konfiskaty przedmiotu przestępstwa wyznacza się dodatkową karę pieniężną.

Obwiniony, składając obliczoną w ten sposób kwotę, może jednak wnieść stosownie do art. 31 o wyznaczenie mu kary łagodniejszej od najniższego ustawowego wymiaru i w razie uwzględnienia tego

wniosku przez powołaną do tego władzę (art. 179) zwraca mu się nadpłaconą kwotą, ewentualnie także skonfiskowany przedmiot w całości lub w części. W przewidywaniu uwzględnienia takiego wniosku można też przyjąć od obwinionego zamiast całej, obliczonej wedle ustępu pierwszego, kwoty tylko stosowną część tej kwoty.

Art. 178. Dobrowolne poddanie się karze dopuszczalne jest tylko wtedy, jeśli obwinionemu nie grozi samoistna kara pozbawienia wolności choćby tylko ze względu na okoliczności obciążające, określone w art. 24 — 29.

Pozostawia się uznaniu władzy orzekającej (art. 179), czy można zezwolić na dobrowolne poddanie się karze, gdy w tej samej sprawie są jeszcze inni obwinieni, którzy o pozwolenie na dobrowolne poddanie się karze nie proszą i przeciw nim postępowanie karne dalej toczyłoby się miało.

Dobrowolne poddanie się karze nie może mieć zastosowania w razie przekazania sprawy do postępowania sądowego, lub o ile chodzi o przedmiot, który miałby być skonfiskowany, jeśli do przedmiotu tego zgłoszili roszczenia osoby trzecie.

Art. 179. Rozstrzygnięcie w sprawie zezwolenia na dobrowolne poddanie się karze należy do władzy skarbowej, powołanej według zasad art. 144 do wydania orzeczenia karnego.

O ile jednakże nastąpić ma złagodzenie kary stosownie do art. 31, przyzwałać mogą na dobrowolne poddanie się karze:

1) władze skarbowe I instancji tylko w sprawach o przekroczenia porządkowe — bez ograniczenia, do jakiej części ma być kara złagodzona, w innych zaś sprawach mogą tylko opuszczać w całości lub w części karę konfiskaty przedmiotów, niewyjętych z obiegu, względnie dodatkową karę pieniężną z art. 19 niniejszej ustawy;

2) władze skarbowe II instancji we wszystkich innych sprawach, jednakże z tem ograniczeniem, że albo:

- a) opuszczają karę konfiskaty przedmiotu i wtedy mogą złagodzić karę pieniężną do połowy, albo też
- b) nie opuszczają kary konfiskaty i wtedy karę pieniężną złagodzić mogą do jednej czwartej najniższego ustawowego wymiaru;

3) Minister Skarbu w sprawach, wymienionych pod L. 2, bez ograniczenia co do stopnia złagodzenia kary.

Jeśli złagodzenie to przekracza granicę uprawnień danej władzy skarbowej, przedkłada ta władza sprawę wyższej instancji z odpowiednim wnioskiem, może jednak sama odrzucić wniosek obwinionego, jeśli nie znajduje powodu do złagodzenia kary, a jest właściwa do rozstrzygnięcia w myśl ust. 1 niniejszego artykułu.

Art. 180. O przyzwoleniu na dobrowolne poddanie się karze zawiadamia się obwinionego niemiernie, w którym zarzucone mu przestępstwo określić należy z powołaniem się na odnośny przepis ustawy.

Z chwilą doręczenia obwinionemu tego pisma i po ewentualnem dopłaceniu przezeń reszty przypadającej do uiszczenia kwoty, uzyskuje dobrowolne poddanie się karze prawomocność i ma ten sam skutek, co orzeczenie karne.

Również o odmówieniu przyzwolenia na dobrowolne poddanie się karze zawiadamia się obwinionego na piśmie; przeciw tej decyzji nie przysługuje żaden środek odwoławczy.

Art. 181. Przed rozstrzygnięciem prośby o przyzwolenie na dobrowolne poddanie się karze może władza prowadzić dalsze dochodzenia dla zbadania rozmiaru popełnionego przestępstwa i dokładniejszego wyświetlenia sprawy.

W miarę wyniku tych dochodzeń może władza orzekająca (art. 179) zażądać od obwinionego podwyższenia ofiarowanej przezeń kwoty.

Obwiniony może jednak cofnąć prośbę o dobrowolne poddanie się karze, jeśli do trzech miesięcy nie będzie zawiadomiony o przyzwoleniu władzy na ofiarowane przez się poddanie się karze.

W wypadku odmowy przyzwolenia niewiszczenia w wyznaczonym terminie dopłaty (art. 177 ust. 2) lub cofnięcia wniosku przez obwinionego w myśl ust. 2 niniejszego artykułu, uważa się dobrowolne poddanie się karze jako niebłę. a władza zarządza wydanie złożonej kwoty.

Rozstrzygnięcie sprawy.

Art. 182. Władze skarbowe oceniają moc dowodową zebranych środków dowodowych na podstawie swobodnego uznania z tem jednak ograniczeniem, że środki dowodowe, których treści nie przedstawiono obwinionemu, nie mogą stanowić podstawy orzeczenia, chyba, że obwiniony wezwany do przesłuchania się nie stawiał. Władze skarbowe winne są dokładnie rozważać całokształt materiału dowodowego, tudzież uwzględnić ze ścisłą bezstronnością wszystkie dowody tak na korzyść, jak i na niekorzyść obwinionego.

Art. 183. Przepis art. 31 stosują władze skarbowe w następujący sposób:

Władze I instancji uprawnione są w sprawach należących do ich kompetencji (art. 144 ust. 1), łagodzić kary pieniężne za przestępstwa porządkowe bez ograniczenia, w innych wypadkach do połowy, oraz karę konfiskaty przedmiotów opuszczać w całości lub w części, o ile nie chodzi o przedmiot, wyjęty z obiegu.

Władze II instancji mają nieograniczone prawo łagodzenia kar we wszystkich sprawach, w których do wydania orzeczenia karnego właściwa jest władza I instancji. W sprawach zaś, w których władza II instancji orzeka w pierwszej instancji, przysługuje jej prawo łagodzenia kar pieniężnych do jednej czwartej części oraz prawo opuszczenia w całości lub w części kar konfiskaty przedmiotów, niewyjętych z obiegu.

Ministerstwo Skarbu ma we wszystkich sprawach nieograniczone prawo łagodzenia kar.

Minister Skarbu uprawniony jest rozszerzać zakres działania władz niższych instancji w dziedzinie prawa łagodzenia kary.

Art. 184. Władza skarbowa wydaje orzeczenie karne na piśmie. Orzeczenie, wydane przez władzę skarbową II instancji, czy w pierwszej, czy też w drugiej instancji, przesyła władza ta władzy skarbowej I instancji do doręczenia stronie wraz z odp. sem orzeczenia dla użytku tej władzy.

Art. 185. Orzeczenie karne zawierać musi:

1) określenie zarzuczonego przestępstwa t. j., jaki przepis naruszono i przez jaki czyn lub zaniechanie naruszenie nastąpiło oraz gdzie i kiedy przestępstwa się dopuszczono;

2) orzeczenie o winie lub o niewinnieniu, a w wypadku skazania wymiar kary pieniężnej oraz areztu zastępczego, ewentualnie orzeczenie konfiskaty przedmiotów, wymienionych w art. 17 i 18, z powołaniem przepisu, na podstawie którego wymierza się karę;

3) orzeczenie co do innych przedmiotów, zajętych na podstawie art. 155 ust. 3;

4) orzeczenie co do kosztów postępowania;

5) orzeczenie co do ewentualnej odpowiedzialności majątkowej, osób trzecich (art. 33 — 39) za zasądzoną od skazanego karę pieniężną i koszty postępowania;

6) wreszcie co do roszczeń osób trzecich do przedmiotów, wymienionych w art. 17 i 18 i innych przedmiotów, zajętych na podstawie art. 155;

7) pouczenie o przysługujących przeciw orzeczeniu karnemu środkach odwoławczych w myśl art. 187 i 188 z określeniem terminu i wyraźnym wskazaniem władzy, u której środek odwoławczy winien być złożony;

8) uzasadnienie orzeczenia.

O ileby punkty 3 — 6 nie mogły być objęte od razu orzeczeniem, wydaje się co do nich dodatkowe orzeczenie ewentualnie po uprzednim przeprowadzeniu potrzebnych dochodzeń.

Art. 186. Orzeczenie karne doręcza się do rąk własnych obwinionemu oraz stronie interesowanej, określonym w punktach 5 i 6 art. 185, względnie pełnomocnikowi tych osób, o ile tenże wykazuje się pełnomocnictwem pisemnym, a wreszcie w wypadkach, gdy osoby te pozostają pod opieką lub kuratelą, ich prawnemu zastępcy.

Doręczenie zastępcze ma nastąpić stosownie do przepisów ustawy o powszechnem postępowaniu karnem.

Środki odwoławcze przeciwko orzeczeniu karnemu.

Art. 187. Osobom, które zawiadomić należy o orzeczeniu karnem stosownie do postanowień art. 186, przysługuje prawo zażalenia do bezpośrednio wyższej instancji skarbowej w trybie, wskazanym w art. 192 ust. 1.

Art. 188. O ile osoby te z prawa wniesienia zażalenia nie korzystają, mogą wystąpić z wnioskiem przekazania sprawy do postępowania sądowego; w wypadku tym traci orzeczenie skarbowe swą moc i władza skarbowa przekazuje sprawę właściwej władzy sądowej.

Art. 189. Jeśliby strona podała zażalenie do wyższej władzy skarbowej, a niezależnie od tego przedstawiła wniosek przekazania sprawy do postępowania sądowego, należy jej wyjaśnić przepis art. 187 i 188. a jeśli mimo to nie uczyni użytku z przysługującego jej prawa wyboru, przekazać sprawę sądowi do rozstrzygnięcia.

Art. 190. Strona może cofnąć wniosek o sądowe rozstrzygnięcie sprawy i wnieść zamiast tego zażalenie do wyższej instancji skarbowej.

Jeśli strona cofnie wniosek, a nie wnieśli w terminie, określonym w art. 192. zażalenia, orzeczenie karne I instancji uzyskuje prawomocność.

Art. 191. Jeśliby z pośród osób, wymienionych w art. 186, wystąpiły jedne z zażaleniem do wyższej instancji skarbowej, drugie zaś z wnioskiem przekazania sprawy do postępowania sądowego, przekazuje się sprawę do postępowania sądowego co do wszystkich tych osób.

Art. 192. Tak zażalenie, jak również wniosek o przekazanie sprawy do postępowania sądowego, mają być podane w ciągu dni czterech. Termin ten liczy się od dnia następnego po dniu doręczenia orzeczenia. przyczem wystarczy, jeśli w ciągu tego terminu nadano przesyłkę na pocztę listem poleconym.

Jeśli ostatni dzień terminu tego przypada na niedzielę lub święto, wówczas termin do podania zażalenia, względnie wniosku o sądowe rozstrzygnięcie sprawy, upływa najbliższego następnego dnia powszedniego.

Art. 193. Zażalenie, względnie wniosek, podaje się pisemnie lub ustnie do protokołu u władzy skarbowej I instancji, wskazanej w orzeczeniu (art. 185 L. 7), bez względu na to, która władza wydała orzeczenie.

Jeśli wniosek lub zażalenie podano po upływie terminu (art. 192), odrzuca je władza skarbowa, która orzeczenie wydała; podanie bezpośrednio do wyższej władzy skarbowej lub bezpośrednio do sądu nie powoduje odrzucenia, jeśli nastąpiło w przepisany terminie.

Odrzucenie spóźnionego środka odwoławczego należy do władzy, która orzeczenie wydała.

Przeciw odrzuceniu przysługuje wnoszącemu rekurs, który podany być winien do władzy I instancji (art. 185 L. 7) w ciągu dni siedmiu (art. 192 ust. 2). Rekurs rozstrzyga w wypadku zażalenia władza skarbowa, powołana do orzeczenia o zażaleniu, a w wypadku wniosku o przekazanie sprawy do sądowego postępowania właściwa władza sądowa.

Na wypadek uwzględnienia rekursu władza skarbowa orzeka zarazem o samym zażaleniu, a władza sądowa wdraża postępowanie karne.

Jeśli zażalenie podano w przepisany terminie, władza skarbowa I instancji przesyła je władzy skarbowej II instancji do rozstrzygnięcia, względnie celem przedłożenia Ministerstwu Skarbu w wypadkach, gdy orzeczenie karne wydała władza II instancji.

Na skutek podanego w przepisany terminie wniosku o przekazanie sprawy do postępowania sądowego władza skarbowa przesyła akta sprawy właściwemu sądowi.

Art. 194. Władza, która orzeczenie wydała, nie może go sama zmienić.

Art. 195. Aż do rozpoczęcia rozprawy głównej może strona wniosek swój o przekazanie sprawy do postępowania sądowego cofnąć; w wypadku tym orzeczenie, wydane w pierwszej instancji, uzyskuje prawomocność.

Art. 196. Władza, powołana do rozstrzygnięcia zażalenia, może orzeczenie zatwierdzić lub je zmienić, nigdy jednak na niekorzyść zażalającego się, a w szczególności przez zastosowanie art. 31 złagodzić (w granicach art. 183). Władza ta może także zarządzić przeprowadzenie dodatkowych dochodzeń dla wyświecenia sprawy, może wreszcie znieść orzeczenie z przyczyny istotnych wadliwości postępowania lub z powodu braku właściwości po stronie władzy, która orzeczenie wydała, i przekazać tę sprawę tej samej lub też innej właściwej władzy do ponownego rozstrzygnięcia.

Art. 197. Orzeczenia, wydane w II instancji, należy doręczyć wszystkim osobom, wymienionym w art. 186. Orzeczenia te mają zawierać motywy.

Art. 198. Od orzeczeń, wydanych w drugiej instancji wskutek zażalenia, nie przysługuje żaden środek odwoławczy; nie jest również dopuszczalna skarga do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

Przywrócenie do pierwotnego stanu.

Art. 199. Jeśli terminu, określonego w art. 167, 192 lub 193, nie dotrzymano z przyczyn usprawiedliwionych, zezwolić można na przywrócenie do pierwotnego stanu.

Wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu wniesiony być ma nie później, jak siódmego dnia po dniu ustania przeszkody (art. 192 ust. 2) do władzy skarbowej I instancji (art. 193 ust. 1). W wypadku art. 167 orzeka o wniosku władza skarbowa, która prowadzi śledztwo. W wypadku, jeśli orzeczenie w międzyczasie już wydano, należy wniosek o przywrócenie do pierwotnego stanu terminu do przesłuchania połączyć z zażaleniem. W wypadku wniesienia zażalenia rozstrzyga o wniosku o przywrócenie do pierwotnego stanu władza, powołana do orzeczenia o zażaleniu, a w wypadku przekazania sprawy do rozstrzygnięcia sądowego właściwa władza sądowa. W razie uwzględnienia wniosku o przywrócenie do pierwotnego stanu rozstrzyga władza ta równocześnie o sprawie samej.

Wykonanie kary.

Art. 200. Orzeczenia karne władz skarbowych stają się wykonalne po upływie dni czterech od chwili uprawomocnienia się.

Prawomocnym jest orzeczenie władz skarbowych, przeciw któremu nie przysługuje żaden środek odwoławczy.

Art. 201. Prawomocne orzeczenia karne mają to samo znaczenie i pociągają za sobą te same skutki, jak prawomocny wyrok sądowy; w szczególności ponowne obwinienie nie jest już dopuszczalne.

Gdyby jednak okazało się, że władza skarbową rozstrzygnęła sprawę, należąca według art. 136 lit. a do właściwości sądowej, natenczas może właściwy sąd okręgowy po wysłuchaniu prokuratora powziąć na posiedzeniu niejawnem uchwałę, stwierdzającą nieważność orzeczenia władzy skarbowej. O uchwale tej zawiadamia sąd władzę skarbową, a prokurator wdraża wówczas postępowanie.

Art. 202. Wykonanie orzeczeń skarbowych, a w szczególności decyzją o wykonaniu kary aresztu zastępczego należy do władz skarbowych I instancji.

Art. 203. Sprzedaż uznanych za przepadłe przedmiotów (art. 185 L. 2 i 3) należy do wyłącznej właściwości władz skarbowych także wtedy, jeśli konfiskatę orzeczono w drodze postępowania sądowego. Władza skarbową wstrzyma się jednak tak od sprzedaży, jak i wydania innych zarządzeń co do skonfiskowanych przedmiotów, jeśli ich konfiskatę orzekła również inna władza na zasadzie przepisów innej ustawy.

Przedmioty, zajęte w toku postępowania, a nie uznane za przepadłe, należy zwrócić osobie, u której dokonano zajęcia, względnie innej osobie uprawnionej, po uprawomocnieniu się orzeczenia.

Art. 204. O wykonanie kary aresztu zastępczego władza skarbową zwraca się do sądu powiatowego (pokoju) miejsca zamieszkania lub miejsca pobytu skazanego, wzywając równocześnie skazanego, by do wykonania kary się zgłosił i wznacza mu w tym celu stosowny termin. W wypadku niezgłoszenia się skazanego do odpokutowania kary, zarządza przymusowe dostawienie władzą sądową.

Art. 205. Jeżeli nastąpiło częściowe uiszczenie kary pieniężnej już podczas wykonania kary aresztu zastępczego, opuszcza się z tej ostatniej kary tę część, jaka wyrada ze stosunku uiszczony kwoty do całej kary pieniężnej. Decyzja w tym względzie należy do władzy skarbowej I instancji.

Osoby skazane prawomocnie na karę pieniężną, a zamieszkujące zagranicą, mają być za zawięciem się w Polsce przetrzymane i w wypadku niezłożenia kary pieniężnej odstawione bezzwłocznie do sądu celem wykonania kary aresztu.

Obowiązek skazanego do zwrotu kosztów postępowania karnego.

Art. 206. Koszty, których zwrot można zasądzić od skazanego w postępowaniu skarbowem, są następujące:

1) koszty, spowodowane dostawieniem obwiniętego lub sprowadzeniem zajętej rzeczy;

2) koszty, połączone z utrzymaniem, względnie przechowaniem, oraz sprzedażą zajętej rzeczy, jednak tylko w wypadkach, gdy nie orzeka się konfiskaty tej rzeczy; za przechowywanie rzeczy w urzędowym magazynie nie liczy się żadnych kosztów;

3) należności wypłacane świadkom, znawcom oraz osobom, wezwanym przez władzę do asystowania przy rewizjach domowych, przy przesłuchiowaniu

świadków lub znawców, lub też przy innych czynnościach postępowania karnego.

Na dwu lub więcej skazanych za to samo przestępstwo nakłada się koszty niepodzielnie do zwrotu.

Art. 207. Przymusowe ściągnięcie nałożonych prawomocnie do zwrotu kosztów postępowania następuje wedle tych samych zasad, co ściągnięcie kar pieniężnych. Koszty te nie podlegają zamianie na areszt.

Zarachowanie kar majątkowych.

Art. 208. Kwoty, wpływające z kar, nakładanych przez władzę skarbową, przypadają na budżet Ministerstwa Skarbu; na rachunek tegoż budżetu wpływają nadto wszelkie kwoty, uzyskane ze sprzedaży przedmiotów bez względu na to, czy konfiskatę (zajęcie) tych przedmiotów orzekł sąd, czy władza skarbową.

Kwoty zaś wpływające z kar pieniężnych, nakładanych przez sądy za przestępstwa, podlegające niniejszej ustawie, przypadają na rzecz budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

O zawiadomieniach i doręczeniach.

Art. 209. Sposób zawiadamiania stron przez władzę skarbową, a w szczególności doręczania wezwań i innych pism urzędowych, będzie określony w drodze rozporządzenia Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

ROZDZIAŁ III.

O właściwości i postępowaniu władz sądowych.

Właściwość rzeczowa.

Art. 210. Sądy rozpoznają:

1) sprawy, należące do ich właściwości, stosownie do postanowień art. 136;

2) sprawy przekazane im, stosownie do postanowień art. 137 i art. 188.

Art. 211. Sprawy obu wymienionych w art. 210 rodzajów należą do właściwości sądów okręgowych.

Minister Sprawiedliwości może w porozumieniu z Ministrem Skarbu w drodze rozporządzenia przekazywać do właściwości sądów powiatowych (pokoju) tak na całym obszarze Państwa, jak i w części Państwa, niektóre rodzaje przestępstw i te zmiany właściwości odwoływać. W wypadku tym przepisy niniejszego rozdziału, zwłaszcza dotyczące udziału władzy skarbowej i jej pełnomocnika w postępowaniu karnem, mają zastosowanie również w postępowaniu przed sądami powiatowymi (pokoju), wyjąwszy, gdy z treści ich wynika, że odnoszą się wyłącznie do postępowania przed sądami okręgowymi.

Właściwość miejscowa.

Art. 212. Właściwym jest sąd miejsca popełnienia przestępstwa lub w razie, gdy miejsce popełnienia przestępstwa jest nieznane, sąd właściwy ze

względem na miejsce zamieszkania, a gdyby i to było nieznane, sąd miejsca wykrycia przestępstwa.

Jednakże z ważnych względów może być sprawa przekazana innemu sądowi, przyczem co do trybu przekazywania obowiązują przepisy powszechnego prawa karnego.

Wydziały karne skarbowe.

Art. 213. Do orzekania w sprawach, objętych niniejszą ustawą, tworzy się w każdym sądzie okręgowym wydział karny skarbowy.

Przewodniczącym tego wydziału wyznacza do osądzenia sprawy sędziów zawodowych z grona członków tegoż wydziału, a przewodniczy w komplecie sądzącym bądź sam, bądź też wyznacza jednego z sędziów na przewodniczącego. Członkowie tego wydziału mogą zarazem pełnić inne czynności w tym sądzie.

Art. 214. Sąd okręgowy rozstrzyga w wydziale karnym skarbowym wszelkie sprawy o przestępstwa, podlegające niniejszej ustawie, w składzie trzech sędziów zawodowych; przepisy o sądzeniu jednoosobowym nie mają zastosowania.

Gdy wedle obowiązujących przepisów decydować ma sąd okręgowy (także izba radna, izba karna) kolejąco poza rozprawą główną, rozstrzyga zawsze wydział karny skarbowy na posiedzeniu niejawnym po wysłuchaniu wniosków prokuratora.

Sądy powiatowe (pokoju).

Art. 215. W sądach powiatowych (pokoju) orzeka w sprawach, objętych niniejszą ustawą, jeden sędzia zawodowy, w b. dzielniczy rosyjskiej sędzia pokoju bez udziału ławników.

O zbiegu przestępstw.

Art. 216. W razie zbiegu przestępstwa, podlegającego niniejszej ustawie, z przestępstwem, podlegającym osądzeniu według innego postępowania sądowego, każde z tych przestępstw ulega rozpoznaniu niezależnie od drugiego.

W takich jednak wypadkach zbiegu czy to jednoczynowego (art. 22), czy to wieloczynowego, gdy czynny odnośnie pozostają ze sobą w związku, sąd okręgowy (wydział karny skarbowy) może zarządzić łączne rozpoznanie i osądzenie spraw przed wydziałem karnym skarbowym tak, gdy wszystkie należą do właściwości sądu okręgowego, jak wówczas, gdy jedne należą do tego sądu, inne do sądu powiatowego (pokoju). W wypadku tym sąd (wydział karny skarbowy) stosuje do obu rodzajów przestępstw przepisy powszechnego postępowania karnego przy odpowiednim zastosowaniu odnośnie do przestępstwa, ulegającego ukaraniu wedle niniejszej ustawy, postanowień art. 217—227 i art. 228; przepis art. 227

ust. 1 stosuje się jednak tylko wówczas, jeśli okoliczność, którą stwierdza protokół, dotyczy wyłącznie przestępstwa, podlegającego karze wedle niniejszej ustawy; protokoły, odczytane na zasadzie art. 227 ust. 2, można uwzględnić jako dowody także co do przestępstwa, nie podlegającego niniejszej ustawie, o ile treść protokołu dotyczy określenia przedmiotu przestępstwa (jego jakości, ilości, wartości, miejsca ujęcia, pochodzenia i t. p.).

Postanowienia poprzedniego ustępu nie mają jednak zastosowania, jeśli pozostające w zbiegu przestępstwo należy do właściwości sądów przysięgłych; w tym wypadku rozpoznanie każdej z tych spraw następuje zawsze oddzielnie.

Postanowienia ustępu drugiego stosuje się odpowiednio w sądzie powiatowym (pokoju), o ile zbiegające się przestępstwa należą do jego właściwości.

O postępowaniu z odpowiedzialnymi w charakterze osób trzecich.

Art. 217. Sąd (sędzia śledczy) może wezwać odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej do osobistego stawienia się celem przesłuchania, a w razie, jeśli on się nie stawia, zarządzić jego dostawienie.

Odpowiedzialnego należy zawiadomić o rozprawie głównej z tem, że może na niej stanąć osobiście lub z obrońcą, albo przez pełnomocnika. Niestawienie się jego nie jest przeszkodą do przeprowadzenia rozprawy i wydania wyroku, którego nie uważa się w tym wypadku za zaoczny. Należy o tem pouczyć odpowiedzialnego w zawiadomieniu.

Odpowiedzialnemu przysługuje prawo bronięcia się w ciągu całego postępowania sądowego, przyczem korzysta on z wszelkich uprawnień, przewidzianych w przepisach powszechnego postępowania karnego dla oskarżonego (obwinionego).

Zeznania odpowiedzialnego nie mogą być zaprzysiężone i nie podlegają sankcji, przewidzianej do zeznań świadków.

Prawa osób trzecich.

Art. 218. Osoby, wymienione w art. 185 L. 6, winny być zawiadomione o rozprawie głównej. Przysługuje im prawo stawiania wniosku celem wykazania swych roszczeń w toku całego postępowania sądowego. Zgłoszenie roszczenia nastąpić winno w ciągu dni czterech od doręczenia zawiadomienia o zajęciu przedmiotu pod rygorem odrzucenia, a w braku zawiadomienia, lub gdy dzień rozprawy głównej przypada przed upływem terminu czternastodniowego, najpóźniej z rozpoczęciem rozprawy głównej.

O postępowaniu z osobami zatrzymanymi.

Art. 219. Władza sądowa, wskazana w art. 149, której dostawiono osobę obwinioną o przestępstwo skarbowe, wydaje decyzję co do zatrzymania

lub zwolnienia z aresztu (nakaz aresztowania z art. 97 Konstytucji).

Po wydaniu decyzji sąd odsyła natychmiast akta sprawy prokuratorowi przy właściwym sądzie okręgowym, o ile sam nie jest kompetentny do orzekania w danej sprawie (art. 211 ust. 2).

Art. 220. Areszt śledczy można zastosować we wszystkich wypadkach, przewidzianych w art. 165, z wyjątkiem punktu 1; jednakże w wypadkach przestępstwa, zagrożonego jedynie karą majątkową (wraz z aresztem zastępczym), areszt śledczy można zastosować jedynie wtedy, gdy oskarżony nie złoży kaucji, lub nie da zabezpieczenia w wysokości przypuszczalnego wymiaru kary pieniężnej, albo gdy zachodzą warunki, przewidziane w art. 165 ust. 1 L. 5.

Zabezpieczenie kar pieniężnych.

Art. 221. W razie niebezpieczeństwa udaremnienia późniejszej egzekucji kar pieniężnych, kosztów postępowania i uszczuplonych należności sąd może zarządzić ich zabezpieczenie na majątku oskarżonego (obwinionego) i odpowiedzialnego. Orzeczenie sądu karnego jest dostateczną podstawą do użycia, względnie wykonania sądowego zabezpieczenia. O zarządzeniu zabezpieczenia zawiadamia sąd władzę skarbową.

O oskarżeniach i rozstrzygnięciach.

Art. 222. W sprawach, przekazanych do postępowania sądowego w myśl art. 188, prokurator składa sądowi okręgowemu zamiast aktu oskarżenia wniosek o zarządzenie rozprawy głównej, w innych natomiast sprawach, określonych w art. 210 pod L. 2, zastąpić może akt oskarżenia wnioskiem o zarządzenie rozprawy głównej.

Wniosek taki powinien zawierać:

- 1) wymienienie oskarżonych i odpowiedzialnych w charakterze osób trzecich i ich miejsce zamieszkania oraz zaznaczenie, czy oskarżeni są aresztowani lub pozostają na wolności;
- 2) wymienienie czynu przestępnego oraz przepisów prawa, w myśl których czyn ten stanowi przestępstwo;
- 3) wskazanie dowodów, które powinny być rozpatrzone na rozprawie głównej (świadkowie, znawcy oraz ich adresy, dokumenty, dowody rzeczowe oraz miejsce ich przechowania).

Odpis aktu oskarżenia, względnie wniosku o zarządzenie rozprawy głównej, przesyła prokurator władzy skarbowej.

Art. 223. Złożenie przez prokuratora aktu oskarżenia, względnie wniosku o zarządzenie rozprawy głównej nastąpić winno w ciągu siedmiu dni od otrzymania aktu sprawy, a przewodniczący wydziału karnego skarbowego, o ile sprawa nie nadaje się do umorzenia, albo wyznacza termin rozprawy głównej,

albo jeśli dostrzeże w stanie sprawy istotne braki, uniemożliwiające należyte przeprowadzenie rozprawy głównej, zwraca prokuratorowi akta sprawy w celu uzupełnienia.

Przeciw decyzji przewodniczącego nie przysługują stronom żaden środek odwoławczy.

O umorzeniu sprawy rozstrzyga wydział karny skarbowy na posiedzeniu niejawnem.

Art. 224. Jeśli prokurator nie znajduje powodu do ścigania, winien przesłać akta władzy skarbowej, która może sama złożyć sądowi okręgowemu wniosek o zarządzenie rozprawy głównej (art. 223). Jeśli natomiast władza skarbową takiego wniosku nie składa, oznajmia to prokuratorowi, zwracając akta.

Art. 225. Władza skarbową korzysta w ciągu całego postępowania karnego ze wszelkich uprawnień prokuratora, dotyczących:

- 1) informowania się o sprawie (przeglądanie akt, obecność przy czynnościach śledczych i t. p.);
- 2) wniosków w przedmiocie zbierania i uzupełnienia materiału dowodowego oraz w przedmiocie wszelkich wogóle decyzji sądowych;
- 3) zaskarżania wszelkiego rodzaju wyroków i innych rozstrzygnięć.

W tym celu deleguje władza skarbową swego pełnomocnika.

Art. 226. Obecność pełnomocnika władzy skarbowej na rozprawie głównej jest konieczna, jeśli władza ta złożyła sądowi wniosek o zarządzenie rozprawy głównej (art. 224), prokurator jednak i w tym wypadku obowiązany jest do wzięcia udziału w rozprawie.

Prokurator i pełnomocnik władzy skarbowej są nawzajem od siebie niezależni. Popieranie oskarżenia przez jednego z nich wystarcza. Wniosek pełnomocnika winien być przez sąd rozpatrzony, choćby prokurator z wnioskiem tym się nie zgadzał.

Art. 227. Świadków, których zeznania, złożone w śledztwie lub w dochodzeniach sądowych, prokuratorów lub dokonanych przez władzę skarbową (art. 144), dotyczą okoliczności mniej ważnych, można na rozprawę główną nie wzywać, lecz ograniczyć się do odczytania ich zeznań. Wolno jednak stronom mimo odczytania protokołu domagać się przesłuchania świadka, o czym sąd decyduje wedle swobodnego uznania.

Odczytanie protokołu wszelkich czynności, dokonanych czy to w toku dochodzeń, czy też w toku śledztwa, jest dopuszczalne.

Art. 228. W razie niewykrycia miejsca pobytu oskarżonego, jego ucieczki lub wogóle uchylenia się od sądu, można zarządzić i przeprowadzić rozprawę główną, ogłaszając jej termin w gminie ostatniego miejsca zamieszkania, pobytu lub wykonywania

przedsiębiorstwa, o ile zaś żadnej z tych okoliczności stwierdzić nie można, w Monitorze Polskim, Między ogłoszeniem a terminem rozprawy głównej upływać musi okres trzechmiesięczny. Sposób ogłoszenia oznaczy rozporządzenie wykonawcze. Ogłoszeń tych zaniecha się, jeśli oskarżony ukrył się lub zbiegł, mimo, że go o wyznaczeniu rozprawy powiadomiono.

Jeśli oskarżony nie zamianował obrońcy (pełnomocnika), według zasad powszechnego postępowania karnego, przewodniczący powołuje dla nieobecnego obrońcę z urzędu. Obrońcy temu przysługują wszystkie prawa strony oskarżonej.

Prawomocny wyrok należy ogłosić trybem, wskazanym w ustępie 1. Wykonanie nastąpić może dopiero po upływie czternastu dni po dniu ogłoszenia.

Przepisy niniejszego artykułu mają odpowiednie zastosowanie do odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej

Art. 229. Wyroki sądowe zawierać muszą rozstrzygnięcie sprawy co do wszystkich punktów, wymienionych w art. 185 L L 1—7. Do uzasadnienia wyroku, mają zastosowanie ogólne przepisy proceduralne.

Rozstrzygnięcie co do kosztów postępowania obić ma również te koszty, które powstały w postępowaniu skarbowem (art. 206).

Sądy przesyłają z urzędu władzom skarbowym odpisy swych wyroków i decyzji oraz zawiadomienie o umorzeniu sprawy.

O środkach odwoławczych.

Art. 230. Od wyroków sądu okręgowego, orzekającego w I instancji, strony mogą założyć skargę jedynie do Sądu Najwyższego, który orzeka przy zastosowaniu w tej mierze ogólnych przepisów postępowania karnego (w b. dzielnicy rosyjskiej skarga kasacyjna w b. dzielnicy austriackiej zażalenie nieważności, w b. dzielnicy pruskiej skarga rewizyjna). Prokurator i pełnomocnik władzy skarbowej (art. 226 ust. 2) mogą przeciw orzeczeniu o wymiarze kary, jeśli zastosowano art. 31, wnieść do dni czternastu od ogłoszenia wyroku zażalenie, które rozstrzyga na posiedzeniu niejawnym sąd apelacyjny, a Sąd Najwyższy wówczas, jeśli choćby jedna ze stron wyrok do tego sądu zaskarżyła.

Od wyroków sądów powiatowych (pokoju) można odwołać się w trybie postępowania odwoławczego (apelacyjnego) w terminie ustawowym do sądu okręgowego, który rozpoznaje sprawę w wydziale karnym skarbowym. Wyroki tego sądu są prawomocne.

Stronami są osoby, wymienione w art. 186.

Odpowiedzialny w charakterze osoby trzeciej zaskarżyć może wyrok tylko z powodu nałożenia nań odpowiedzialności, a z powodu zasądzenia oskarżonego tylko o tyle, o ile ono jest podstawą tej odpowiedzialności.

Srodki odwoławcze, właściwe tylko w wypadkach zaoczności, przysługują odpowiedzialnemu tyl-

ko wówczas, gdy nie został uwiadomiony o rozprawie. Pozatem winien o odpowiedzialny założyć skargę w terminach, które bieżą dla oskarżonego. Jeśli jednak odpowiedzialny w terminie właściwym dla oskarżonego żądał doręczenia wyroku, lub doręczenie z urzędu jest nakazane, terminy, bieżące od doręczenia, liczą się odpowiedzialnemu od doręczenia mu wyroku bez względu na ich bieg dla oskarżonego. Przepis niniejszego ustępu odnosi się również do osób trzecich (art. 218).

ROZDZIAŁ IV.

O wznowieniu postępowania.

Dopuszczalność i skutki wznowienia.

Art. 231. W sprawach już prawomocnie rozstrzygniętych przez władze skarbowe nastąpić może wznowienie postępowania (rewizja sprawy), jeśli wychodzą na jaw nowe okoliczności, wskazujące bądź same przez się, bądź w związku z dotąd ujawnionymi okolicznościami na to, że nastąpiło:

- 1) niesłuszne skazanie lub niesłuszne nałożenie obowiązku odpowiedzialności majątkowej (art. 33—39) w charakterze osób trzecich, albo
- 2) niesłuszne uniewinnienie, albo wreszcie
- 3) niedostateczne zasądzenie (ukaranie).

W drugim i trzecim wypadku następuje wznowienie z urzędu, w pierwszym zaś na żądanie skazanego lub odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej, jeśli okoliczności, uzasadniające żądanie wznowienia, w toku postępowania w I instancji bądź nie były im znane, bądź też nie mogły z nich skorzystać bez własnej winy.

Przez wznowienie postępowania wraca sprawa w stadium śledztwa. W wypadku żądania wznowienia przez oskarżonego lub odpowiedzialnego nie może rozstrzygnięcie być surowsze od poprzedniego.

Art. 232. Wznowienie postępowania z powodu niedostateczności zasądzenia (art. 231 L. 3) nastąpić może tylko wtedy, gdy skazanie dotyczyło pewnych wyraźnie oznaczonych przedmiotów lub też pewnej ilości tychże, tymczasem okazuje się, że były jeszcze inne przedmioty, lub że ilość tych samych przedmiotów była znacznie większa.

W wypadku tym kary, wykonane na skutek zasądzenia, uwzględnia się przy ponownym zasądzeniu.

Art. 233. Dozwolenie wznowienia postępowania na żądanie skazanego lub odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej nie wstrzymuje ściągnięcia kary pieniężnej; w razie późniejszego uwolnienia lub uchylenia odpowiedzialności zwraca się ściągniętą kwotę.

Dozwolenie wznowienia postępowania na żądanie skazanego lub odpowiedzialnego w charakterze osoby trzeciej, o ile zwraca się przeciw zasądzeniu skazanego (art. 231 L. 1), wstrzymuje wykonanie kary pozbawienia wolności.

Art. 234. Wznowienie postępowania z urzędu dopuszczalne jest pod warunkiem, że od chwili spełnienia przestępstwa nie upłynął czasokres jego przedawnienia (art. 40).

Art. 235. Do przyzwalania na wznowienie postępowania w sprawach, rozstrzygniętych prawomocnie przez władzę skarbową, powołany jest Minister Skarbu.

Art. 236. W sprawach, rozstrzygniętych przez sądy, dopuszczalne jest wznowienie postępowania wyłącznie na zasadach, zawartych w przepisach powszechnego postępowania karnego. Przepis art. 231 L. 3 i art. 232 ma jednak zastosowanie również w postępowaniu sądowym.

Postanowienia końcowe.

Art. 237. Ustawę niniejszą stosuje się również do przestępstw, popełnionych przed jej wejściem w życie.

Przepis ten nie ma zastosowania do spraw, w chwili wejścia w życie tej ustawy już umorzonych lub rozstrzygniętych, choćby tylko w I instancji; sprawy takie traktuje się według przepisów dotychczas obowiązujących, co jednak nie ma zastosowania do wznowienia.

Art. 238. Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z roku 1871 zamiast aresztu ponad sześć tygodni należy wymierzać karę więzienia.

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z roku 1852 należy wymierzać zamiast więzienia areszt ścisły. Na tym obszarze można wnieść odwołanie od wyroku sądu powiatowego z powodu orzeczenia o karze niezależnie od ograniczeń, przewidzianych w par. 283 ustawy postępowania karnego z r. 1873.

Art. 239. Z chwilą wejścia w życie tej ustawy tracą moc obowiązującą:

1) austriacka ustawa karna skarbową z dnia 11 lipca 1835 r. (Zbiór ustaw politycznych tom 63 Nr. 112).

2) postanowienia skarbowo-karne ustaw rosyjskich, zawarte w tomie V i VI Zbioru Praw rosyjskich, dotyczące naruszenia ustaw, określonych w art. 1 niniejszej ustawy,

3) pruska ustawa z dnia 26 lipca 1897 r. o postępowaniu karnem administracyjnym w sprawach celnych i podatków pośrednich (Zbiór Ustaw str. 237),

4) część III obowiązującej na górnośląskiej części województwa śląskiego ustawy niemieckiej z dnia 13 grudnia 1919 r. (Dz. Ustaw Rzeszy str. 1993), o ile zawarte w niej postanowienia dotyczą naruszenia ustaw, określonych w art. 1 niniejszej ustawy,

5) wszelkie postanowienia karne tych wszystkich ustaw względnie rozporządzeń, których naruszenia podlegają niniejszej ustawie stosownie do art. 1 niniejszej ustawy, wreszcie także

6) inne, choćby powyżej niewymienione, przepisy karne skarbowe, dotyczące przedmiotów, unormowanych niniejszą ustawą.

Art. 240. Ministra Skarbu upoważnia się do wydania jednolitych przepisów, wedle jakich przyznawane być mają nagrody osobom, przyczyniającym się do wykrywania przestępstw, podlegających niniejszej ustawie. Z chwilą wprowadzenia tych przepisów traci moc obowiązującą ustawa z dnia 26 września 1922 r. o przyznawaniu nagród za zwalczanie przemytnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 104 poz. 950).

Art. 241. Wykonanie tej ustawy porucza się Ministrom Skarbu i Sprawiedliwości.

Art. 242. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1927 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Zastosowanie przepisów tej ustawy należy również do autonomicznych władz województwa śląskiego. Rozporządzenie Ministrów Skarbu i Sprawiedliwości określi te zmiany w przepisach niniejszej ustawy, dotyczących właściwości i toku postępowania karno-administracyjnego, które mogą być konieczne ze względu na odrębność ustroju władz skarbowych województwa śląskiego. Do czasu zaprowadzenia w tem województwie autonomicznych władz skarbowych przepisy niniejszej ustawy stosują bez zmiany istniejące na tym obszarze władze skarbowe.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Warszawa. Drukarnia Literacka. Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości.

Konto czekowe Pocztovej Kasy Oszczędności № 30139.

Cena 60 groszy.

Administracja Dz. Ustaw prosi p.p. prenumeratorów, otrzymujących Dziennik Ustaw za pośrednictwem poczty, by braki poszczególnych numerów reklamowali we właściwym urzędzie pocztowym niezwłocznie po otrzymaniu następnego kolejnego numeru.